

Përktheu dhe përgatiti:
Ymer MUSA

Lutjet e jetës

Nga Kur'ani dhe hadithi
(botimi i dytë i përmirësuar)

Përmbajtja

Transkriptimi arabisht – shqip	6
Hyrje	10
Kur zgjohesh nga gjumi	12
Kur t'i veshësh rrobat	13
Kur t'i veshësh rrobat e reja	13
Kur t'ia shohësh vëllait tënd një teshë të re	14
Kur të dalësh nga shtëpia yte	15
Kur të hyshë në shtëpinë tënde	16
Kur të hipësh në mjetin bartës	16
Kur të hyshë në nevojtoare (banjo)	18
Abdesti	19
Kur të nisësh për në xhami	20
Vlera e shkuarjes në xhami	21
Kur të hyshë apo të dalësh nga xhamia	21
Shtesë e vlefshme	22
Kur ta dëgjosh ezanin	23
Kur ta marrësh tekbinin fillestar për namaz	25
Kur shkon në ruku	26
Në ruku dhe në sexhde	27
Gjatë sexhdes	27
Kur të ngrihesh nga rukuja	28
Mes dy sexhdeve	30
Pasi ta përfundosh teshehudin	30

Lutjet e mëngjesit dhe të mbrëmjes.....	35
Lutjet të cilat nuk përcaktohen me kohën.....	45
Ruajtja nga shejtani.....	46
Konstatim.....	47
Sunnetet e rregullta.....	48
Falja e namazit të natës dhe vitri	48
Pas faljes së vitrit	48
Lutja dhe kërkimi i faljes në fund të natës.....	50
Namazi i paraditës (Duha)	50
Namazi i istihares.....	50
Namazi i pendimit.....	52
Zemra e istigfarit	53
Namazi për ndonjë nevojë.....	54
Salavati mbi Pejgamberin ﷺ	54
Selami - përshëndetja	55
Ushqimi.....	57
Kur na ofrohet ushqimi.....	57
Pas ushqimit.....	58
Kur të shkosh në gosti	59
Urata për martesë	59
Me çka kërkohet mbrojtja për fëmijët dhe për të tjerët (me cilat fjalë duhet t'u fryjmë)	61
Udhëtimi	62
Kur të arrish në vendin e synuar.....	64
Duatë e gjumit	65
Ëndrra	68
Kur trembesh në gjumë	69

Kur ke frikë nga dikush	72
Kur të ngarkon ndonjë çështje	72
Kur të të vështirësohet ndonjë çështje	73
Kur të hidhërohesh	73
Kur të ndodhë ajo që nuk e zgjedh	73
Kur të ndodhë ajo që nuk e zgjedh	73
Kur të sprovohesh me borxh.....	74
Kur të ndodhë ndonjë fatkeqësi e madhe apo e vogël	74
Kur ankohesh për ndonjë sëmundje në trup	75
Me çka duhet fryer të sëmurin	75
Kur ta vizitosh të sëmurin	76
Në rast vdekjeje	76
Kur t'i shprehësh ngushëllime një muslimani	77
Kur t'i vizitosh varrezat.....	78
Kur të fryejë era.....	79
Kur të bubullojë	79
Kur e sheh hënën e re në fillim të muajit.....	80
Kur ta shohësh hënën	81
Kur të errësohen dielli apo hëna.....	81
Teshtitja dhe hapja e gojës	81
Kur sheh diçka që të pëlqen.....	82
Kur sheh diçka që e urren.....	83
Kur rri në ndonjë ndejë e pastaj ngrihesh	83
Kur e sheh vëllain tënd duke qeshur	84

Kur ta dëgjosh zërin e gjelit apo të gomarit	85
Kur të hysh në treg	85
Kur të bëhet ndonjë e mirë	86
Vlera e duasë	86
Nga duatë e Kur'anit	87
Nga duatë e përgjithshme të Pejgamberit ﷺ	94
Leximi i Kur'anit	97
Ruajtja e gjuhës	99
Ndalimi i përgojimit	100
Ndalimi i bartjes së fjalëve (nemimeti)	103
Llogaria ditore	105
Istigfari	108
Literatura e shfrytëzuar	109
Referencat e haditheve	111

Transkriptimi arabisht – shqip

Gjuha arabe i ka 28 shkronja të cilat njëkohësisht janë edhe bashkëtingëlloret e saj. Zano-ret e gjuhës arabe nuk janë shkronja por shënohen si shenja. Çdo gjuhë i ka shkronjat e veta dhe mënyrën e artikulimit të tyre. Shkronjat të cilat i hasim në arabisht e jo edhe në shqip ose të cilat dallojnë nga ato të shqipes në vendartikulim e të cilave në transkriptim u kemi dhënë formë të veçantë, janë këto:

Ĥ, ĥ - Vendartikulimi i kësaj shkronje është mesi i fytit. Nga **h**-ja e shqipes dallon ngase në shqiptim: duhet ta shtrëngojmë mesin e fytit dhe duhet ta shqiptojmë rrjedhshëm.

Ħ, ħ - Vendartikulimi i kësaj shkronje është pjesa më e afërme e fytit. Nga **h**-ja e shqipes dallon ngase në shqiptim duhet ta shtrëngojmë pjesën e afërme të fytit dhe duhet ta shqiptojmë duke e grithur fytin.

Š, š - Vendartikulimi i kësaj shkronje është maja e gjuhës dhe mesi i dhëmbëve të përparmë. Dallon nga **s**-ja e shqipes, ngase në shqiptim shkronjën duhet ta shqiptojmë trashë.

anësorja e gjuhës. Dallon nga **d**-ja e shqipes, ngase në shqiptim duhet bashkuar njëjërën prej anësoreve të gjuhës me dhëmballët dhe duhet ta shqiptojmë më trashë.

Ṭ, ṭ - Vendartikulimi i kësaj shkronje është maja e gjuhës e përputhur me pjesën e epërme të qiellzës e të dhëmballëve të përparmë. Dallon nga **t**-ja e shqipes ngase duhet ta shqiptojmë më trashë.

ḌH, ḍh - Vendartikulimi i kësaj shkronje është mesi i majës së gjuhës dhe i majës së dhëmbëve të përparmë. Dallon nga **dh**-ja e shqipes ngase duhet ta shqiptojmë më trashë.

Ā, ā - Vendartikulimi i kësaj shkronje është mesi i fytit. Dallon nga **a**-ja e shqipes ngase në shqiptim duhet ta shtrëngojmë fytin fortë e pastaj ta shqiptojmë shkronjën. Kur pas kësaj shkronje vjen ndonjë zanore, në atë rast ajo shqiptohet në bazë të zanores, andaj edhe e kemi vënë shenjën mbi zanoren përkatëse si **Ū, ū** dhe **Ī, ī**

Ķ, ķ - Vendartikulimi i kësaj shkronje është në mes të grykës së fytit dhe gurrmazit. Dallon

të shprehet më e fortë dhe më pëlçitëse.

G, g - Dallon nga **g**-ja e shqipes, ngase gjatë shqiptimit duhet ta shqiptojmë si të shkrirë, sidomos kur vjen para bashkëtingëllores ku nuk duhet të hetohet **ë**-ja mes tyre.

K, k - Dallon nga **k**-ja e shqipes, ngase gjatë shqiptimit duhet të shqiptohet shumë më e butë dhe më pak e theksuar.

V, v - Dallon nga **v**-ja e shqipes, ngase gjatë shqiptimit duhet të shqiptohet si **w**-ja e anglishtes, gjegjësisht mes **u**-së dhe **v**-së në shqip.

Tri shkronjat e fundit edhe pse dallojnë në shqiptim nga ato të shqipes, nuk do të dallojnë edhe në transkriptim.

Zanoret e gjata:

Ā,ā; Ū,ū; Ī,ī; Këto shkronja janë të njëjta me **a**-në, **u**-në dhe **i**-në e shqipes, përpos se shenja e cila është vënduar mbi to e cila i ngjanë shenjës së medit të arabishtes, tregon se zanorja duhet të zgjatet.

Vërejtje: Për t'u shprehur rrokja në gjuhën arabe, vihet një shenjë mbi shkronjën e cila quhet **sukūn**. Në disa raste për shkak të drejtë-

shkronjës ku formohet rrokja si p.sh. **vedâ'tu**, **mu'minîne**. Kurse vizën (-) e kemi përdorur në rast të **II**-së së dyfishuar ose kur dy fjalë në shqiptim lexohen bashkë, meqë fundi i të parës dhe fillimi i të dytës kanë të njëjtën shkronjë në transkriptim.

I falënderohem përzemërsisht vëllait tim, Gazmend Hoxhës, i cili përkundër angazhimeve të shumta që i kishte, më nderoi për përgatitjen e shkronjave të transkriptimit, të cilat i vendosi në një font të veçantë.

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ
ذِكْرًا كَثِيرًا وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴾

*“O ju që besuat, përkujtuni All-llahun sa më shpesh,
dhe madhërojeni Atë mëngjes e mbrëmje”.*

(Ahzabë, 42)

Hyrje

Gjendja më e mirë e besimtarit është kur ai e bën dhikër Zotin e botëve dhe kur merret me dua të cekura nga i Dërguari ﷺ, zotëriu i të gjithë të dërguarve.

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Vërtet, veprat vlerësohen sipas qëllimit dhe çdo person shpërblehet ashtu si e ka pasur qëllimin: Kush bëri hixhret për All-llahun dhe Pejgamberin e Tij, hixhreti i tij vlerësohet për All-llahun dhe Pejgamberin e Tij. Kush bëri hixhret për dunja që të përfitojë

* ﷺ - Sal-lall-llahu alejhi ve sel-lem (Bekimi dhe paqja e All-llahut qofshin mbi të)

hixhreti i tij vlerësohet për atë që e bëri hixhretin”.¹ I Dërguari i All-llahut thoshte: “Shembulli i atij që përmend Zotin e tij dhe atij që nuk e përmend, është si shembulli i të gjallit me të vdekurin”.² Një njeri i tha Pejgamberit ﷺ: “O i Dërguari i All-llahut, detyrimet e Islamit më janë shtuar, andaj më trego diçka (të lehtë) që t’i përmbahem asaj”. Ai i tha: “Le të jetë gjithmonë gjuha jote e freskët nga të përmendurit e All-llahut”.³ I Dërguari ﷺ ka thënë: “All-llahu i lartësuar thotë: Unë jam me kujtesën e robit Tim kur më kujton dhe unë jam me të kur Më përmend. Nëse Më përmend në vete, e përmendi në Vete, e nëse më përmend në një shoqëri njerëzish, e përmendi në një shoqëri edhe më të mirë se ata (synon melekët)”.⁴

Këto dhikre robi nuk bën t’i braktisë sepse ai ka nevojë të madhe për to dhe me to përfiton shpërblime në atë dhe këtë botë.

Thuaj:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَحْيَانَا بَعْدَ مَا أَمَاتَنَا وَإِلَيْهِ النُّشُورُ

Elhāmdulil-lāhil-ledhī aḥjānā bādemā emātenā
ve ilejhin-nushūr

“Falënderim All-llahut i cili na ngjalli pasi na bëri të vdekur dhe te Ai është rikthimi”.⁵ Po ashtu mund të thuash:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي رَدَّ عَلَيَّ رُوحِي ، وَعَافَانِي فِي جَسَدِي
وَأَذِنَ لِي بِذِكْرِهِ

Elhāmdulil-lāhil-ledhī redde ālejje rūhī ve
āāfānī fī xhesedī ve edhine lī bi dhikrih

“Falënderim All-llahut i cili ma ktheu shpirtin, ma ruajti me shëndet trupin dhe ma bëri të mundshme ta përkujtoj Atë”.⁶

I Dërguari ﷺ ka thënë: Ai që e veshë një teshë dhe thotë:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي كَسَانِي هَذَا الثَّوْبَ وَرَزَقَنِيهِ مِنْ غَيْرِ حَوْلٍ مِنِّي
وَلَا قُوَّةَ

Elhāmdulil-lāhil-ledhī kesānī hādheth-thevbe
ve rezeķanīhi min ġajri hāvlin minnī ve lā
kuvveh

“Falënderim All-llahut i cili ma mundësoi ta vesh këtë teshë dhe më furnizoi me të pa ndonjë mundim e fuqi nga ana ime”, atij i falen gjynahet e kaluara”.⁷

Kur t'i veshësh rrobat e reja

Përmende teshën me emër (këmishë, xhaketë etj.) dhe thuaj:

اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ أَنْتَ كَسَوْتَنِيهِ ، أَسْأَلُكَ خَيْرَهُ وَخَيْرَ مَا صُنِعَ
لَهُ وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهِ وَشَرِّ مَا صُنِعَ لَهُ

All-llāhumme lekel hāmdu ente kesevtenih.
Es'eluke hājrehū ve hājre mā šuniā lehū ve
eūūdhu bike min sher-rihī ve sher-ri mā šuniā
leh

ngase Ti ma bëre të mundshme ta veshë. Të lus për të mirën e saj dhe për të mirën që është prodhuar. Kërkoj të më ruash nga e keqja e saj dhe nga e keqja për të cilën është prodhuar”.⁸

Kur t’ia shohësh vëllait tënd një teshë të re

Thuaji atij:

الْبَسْ جَدِيداً، وَعِشْ حَمِيداً، وَمُتْ شَهِيداً

Ilbes xhediden ve ish hamiden ve mut
shehiden

“Mbajtsh përherë tesha të reja, jetofsh i falënderuar dhe vdeksh dëshmor”.⁹

Nëse e vesh teshën ose i mbathë këpucët, mbathi me të djathtën dhe zbathi me të majtën sepse i Dërguari ﷺ ka thënë: “Kur të visheni ose të merrni abdest, filloni me të djathtën”.¹⁰

I Dërguari ﷺ ka thënë: Kush thotë (kur del nga shtëpia e tij):

بِسْمِ اللَّهِ، تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

Bismil-lāhi, tevekkeltu âlall-llāhi velā hāvle velā kuvvete il-lā bil-lāh

“Me emër të All-llahut, i jam mbështetur All-llahut dhe nuk ka ndryshim e as fuqi pos me All-llahun”, në atë rast atij i thuhet: “Mjafton, u mbrojte dhe u udhëzove, dhe shejtani largohet nga ai”.¹¹

Nga Ummi Seleme radijall-llahu anha përcillet se ajo ka thënë: I Dërguari ﷺ asnjëherë nuk ka dalur nga shtëpia ime pa mos e drejtuar shikimin kah qielli dhe të thotë:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَضِلَّ أَوْ أُضَلَّ، أَوْ أَزِلَّ، أَوْ أُزَلَ، أَوْ أَظْلِمَ أَوْ أُظْلِمَ، أَوْ أَجْهَلَ أَوْ يُجْهَلَ عَلَيَّ

All-llāhumme innī eūūdhu bike en eḍil-le ev uḍal-le ev ezil-le ev uzal-le ev aḍhlime ev uḍhleme ev exhhele ev juxhhele ālej

“O All-llahu im, kërkoj mbrojtje te Ti që të mos devijoj ose të mos më devijojnë të tjerët, të zhytem ose t’më zhysin të tjerët, të futem në zullum ose t’më fusin në zullum të

Thuaj:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ الْمَوْلِجِ وَخَيْرَ الْمَخْرَجِ،

بِسْمِ اللَّهِ وَجِنَا وَبِسْمِ اللَّهِ خَرَجْنَا، وَعَلَى اللَّهِ رَبِّنَا تَوَكَّلْنَا

All-llāhumme innī es'eluke ħajrel mevlexhi ve ħajrel maħrexhi. Bismil-lāhi velexhnā ve bismil-lāhi ħarexhnā ve ālall-llāhi rabbinā tevekkelnā

“O All-llahu im, kërkoj të ma mundësosh hyrjen dhe daljen e hajrit. Në emër të All-llahut hymë dhe në emër të All-llahut dalim dhe në All-llahun, Zotin tonë, jemi mbështetur”. Pastaj le ta përrshëndesë me selam familjen e tij.¹²

Kur të hipësh në mjetin bartës

Kur e vë këmbën tënde në të, thuaj:

بِسْمِ اللَّهِ

Bismil-lāh (Me emër të All-llahut), e kur të vendosesh në të thuaj:

الْحَمْدُ لِلَّهِ

El-ĥamdulil-lāh (Falënderim All-llahut).

سُبْحَانَ الَّذِي سَمِعْنَا نَدَاءَ رَبِّنَا وَقَامَنَا
مُقْرِنِينَ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ

Subhānel-ledhī seḥhare lenā hādhā ve mā
kunnā lehū muḥrinīn. Ve innā ilā rabbinā le
munkalibūn

“I dëlirë është Ai që i nënshtroi këto për ne,
sepse ne nuk do të kishim mundësi ta bënim
këtë. Dhe ne me siguri do të kthehemi te Zoti
ynë”. (*Zubruf, 13-14*)

الْحَمْدُ لِلَّهِ

El-ḥamdulil-lāh - thuaj tre herë,

اللَّهُ أَكْبَرُ

All-llāhu ekber (All-llahu është më i madhi),
po ashtu thuaj tre herë.

سُبْحَانَكَ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي، إِنَّهُ
لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

Subhāneke innī ḏhalemte nefsī fagfirli innehū
lā jagfirudh-dhunūbe il-lā ent

“I dëlirë je Ti o All-llahu im, unë i kam bërë
zullum vetes sime. Më fal mua, ngase nuk ka
kush që m’i falë gjynahet pos Teje”.¹³

I Dërguari ﷺ ka thënë: Ajo që bëhet mbulesë ndërmjet syve të xhinnëve dhe pjesëve intime të bijve të Ademit, është që kur të hyjë ndonjëri prej jush në nevojtoare (banjo) të thotë:

بِسْمِ اللّٰهِ

Bismil-lāh.¹⁴

Pastaj thuaj:

اللّٰهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبُثِ وَالْخُبَائِثِ

All-llāhumme innī eūūdhu bike minel ħubuthi
vel ħabāith

“O All-llahu im, unë kërkoj mbrojtje te Ti nga të ndytit dhe ndytësirat”.¹⁵

E kur të dalësh nga nevojtorja (banjoja) thuaj:

غُفْرَانَكَ

Gufrānek “(Kërkoj) Faljen Tënde”.¹⁶

Kur të marrësh abdest thuaj:

بِسْمِ اللّٰهِ

Bismil-lāh.¹⁷

Gjatë abdestit thuaj:

اللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَوَسِّعْ

لِي فِي دَارِي، وَبَارِكْ لِي فِي رِزْقِي

All-llāhummagfirli dhenbī ve vessiī li fi dāri ve
bārik li fi rizkī

“O All-llahu im, ma fal gjynahun tim, ma bëj të gjerë shtëpinë dhe më sjell bekim në rrizkun tim”.¹⁸

I Dërguari ﷺ ka thënë: Çdonjëri nga ju i cili merr abdest dhe e merr me kujdes, duke e kapërcyer kufirin e gjymtyrëve me larje dhe në fund thotë:

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

Eshhedu en lā ilāhe il-lall-llāh, vaḥdehū lā
sherike leh, ve eshedu enne Muḥammeden
ābduhū ve resūluh

“Dëshmoj se nuk ka hyjni tjetër pos All-llahut, Një i vetëm, nuk ka ortak dhe dësh-

‘Tij’, atij do t’i hapen tetë dyert e xhennetit dhe ai do të mund të hyjë në të nga cilado prej tyre.¹⁹

Pastaj thuaj:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

All-llāhummexh’ālnī minet-tevvābīne vexh’ālnī
minel mutetahhīrīn

“O All-llahu im, më bën nga të penduarit dhe më bën nga të pastërtit”.²⁰

Kur të nisesh për në xhami

Duhet ta thuash atë që e thua kur të dalësh nga shtëpia duke ia bashkangjitur edhe këtë:

اللَّهُمَّ اجْعَلْ فِي قَلْبِي نُورًا وَفِي لِسَانِي نُورًا وَاجْعَلْ فِي سَمْعِي نُورًا وَاجْعَلْ فِي بَصَرِي نُورًا، وَاجْعَلْ مِنْ خَلْفِي نُورًا وَمِنْ أَمَامِي نُورًا، وَاجْعَلْ مِنْ فَوْقِي نُورًا وَمِنْ تَحْتِي نُورًا اللَّهُمَّ اعْظِنِي نُورًا

All-llāhummexh’āl fī kalbī nūren ve fī lisānī nūren vexh’āl fī semīī nūren vexh’āl fī bešarī nūren vexh’āl min ħalfī nūren ve min emāmī

All-llāhummātinī nūrā

“O All-llahu im, bëj që në zemrën time të kem nur, në gjuhën time të kem nur, në dëgjimin tim të kem nur, në shikimin tim të kem nur, mbrapa e para të kem nur, lart e poshtë të kem nur. O All-llahu im, ma jep nurin (dritën)”²¹

Vlera e shkuarjes në xhami

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Kush pastrohet në shtëpi të tij (me abdest ose me gusël), e pastaj shkon në njërën nga shtëpitë e All-llahut për të kryer një farz prej farzeve të All-llahut, hapat e tij bëhen të tillë që njëri ia shlyen një gjynah kurse tjetri ia ngrit një shkallë (të mirësisë)”²²

Kur të hysh apo të dalësh nga xhamia

I Dërguari ﷺ ka thënë: Kur dikush nga ju hyn në xhami, le ta përshëndesë me selam Pejgamberin ﷺ dhe le të thotë:

اللَّهُمَّ افْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

All-llāhummeftaḥ lī ebvābe raḥmetik

tit Tënd”. E kur të dalë le të thotë:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ

All-llāhūmmē innī es'eluke min fadlik

“O All-llahu im, unë kërkoj të mirat Tua”.²³

Falësi në xhami duhet të hyjë me këmbën e djathtë, e të dalë me këmbën e majtë, duke u mbështetur në thënien e Aishes radijall-llahu anha: “I Dërguari ﷺ preferonte të fillojë me të djathtë në çdo gjë: në pastrim, krehje dhe veshmbathje”.²⁴

Shtesë e vlefshme

Është mustehab (e preferuar) të fillohet me të djathtën në çdo gjë që është punë e ndershme siç janë: abdesti, gusli, tejemmumi, veshja e rrobave të ndryshme, hyrja në xhami, përdorimi i misvakut, syrmeve, prerja e thonjve, shkurtimi i mustaqeve, pastrimi nën sqetulla, rruarja e kokës, dhënia e selamit në namaz, ushqimi, pija, përshëndetja, prekja e Gurit të Zi (në Qabe), dalja nga nevojtorja, marrja dhe dhënia dhe në rastet tjera që kanë të njëjtin kuptim.

rastet e kundërta me ato që u çekën më lartë, siç është të pështyerit nga e majta, hyrja në nevojto-re, dalja nga xhamia, zhveshja e rrobave, zbat-hja e këpucëve, çorapeve, pastrimi pas nevojës dhe bërja e gjërave që janë të papastra etj.

(Imam Neveviu në Rijadus Salihin).

Kur ta dëgjosh ezanin

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Kur ta dëgjoni thirrjen (ezanin), thuani ashtu siç thotë muez-zini”.²⁵ Pos në rastet kur thuhet

حى على الصلاة

Hajje âleš-šalāh dhe

حى على الفلاح

Ĥajje âlel felāĥ, ngase në atë rast thuhet:

لا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

Lā ĥavle ve lā kuvvete il-lā bil-lāh

“Nuk ka ndryshim e as fuqi, pos me All-llahun”.

وَأَنَا أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
 وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، رَضِيتُ
 بِاللَّهِ رَبًّا وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ رَسُولًا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا

Ve ene eshhedu en lā ilāhe il-lall-llāhu
 vañdehū lā sherīke lehū ve enne
 Muḥammeden ābduhū ve resūluh. Radijtu bil-
 lāhi rabben ve bi Muḥammedin resūlen ve bil
 Islāmi dīnen

“Edhe unë dëshmoj se nuk ka hyjni tjetër
 pos All-llahut, Një i vetëm e i pashoq dhe se
 Muhammedi është rob dhe i Dërguari i Tij. Jam
 i kënaqur që All-llahun e kam Zot, Muham-
 medin ﷺ pejgamber dhe Islamin fe”, atij i falen
 gjynahet.²⁶

Pastaj e përshëndet me salavat Pejgamberin
 ﷺ.²⁷

Dhe ai që kur e dëgjon ezanin thotë:

اللَّهُمَّ رَبُّ هَذِهِ الدَّعْوَةِ التَّامَّةِ وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ آتِ مُحَمَّدًا
 الْوَسِيلَةَ وَالْفَضِيلَةَ وَابْعَثْهُ مَقَامًا مَحْمُودًا الَّذِي وَعَدْتَهُ

All-llāhumme rabbe hādhihid-dāvetit-tāmmeti
 veşşalātil kāimeti āti Muḥammedenil vesīlete
 vel faḍīlete veb’āthhu mekāmen maḥmūdenil-
 ledhī veādteh

dhe namazit që po fillon, jepi Muhammedit ndërmjetësim dhe nderim. Ringjalle atë në një vend të lavdëruar të cilin ia ke premtuar”, fiton shefatin e Pejgamberit ﷺ në Ditën e Ringjalljes.²⁸

Dhe: “Lutja nuk refuzohet kur bëhet mes ezanit dhe ikametit, prandaj bën dua”.²⁹

Po ashtu I Dërguari ﷺ ka thënë: “Thuaj siç thonë (muezinët), e kur të përfundosh bën dua se të jepet (ajo që lutesh). “Po, nëse i lutesh All-llahut do ta sjellë”.³⁰

Kur ta marrësh tekbinin fillestar për namaz

Thuaj para leximit:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ وَتَبَارَكَ اسْمُكَ وَتَعَالَى
جَدُّكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ

Subhānekall-llāhumme ve bi hāmdike ve
tebārekesmuke ve teāālā xhedduke ve lā ilāhe
gajruk

“I dëlirë je o All-llahu im si dhe i falënderuar, i bekuar është emri Yt, e lartësuar është madhëria Yte dhe nuk ka hyjni tjetër pos Teje”.³¹

اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ
وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنْقَى الثُّوبُ الْأَبْيَضُ
مِنَ الدَّنَسِ، اللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنَ خَطَايَايَ بِالثَّلْجِ وَالْمَاءِ وَالْبَرَدِ

All-llāhumme bā'id bejnī ve bejne ḥatājāje
kema bāādte bejnel mashriki vel magrib.

All-llāhumme nekkinī min ḥatājāje kema
junekḱith-thevbul ebjeđu mined-denes.

All-llāhum magsilnī min ḥatājāje bith-thelxhi vel-
māi vel-bered

“O All-llahu im, më largo nga gabimet siç e ke larguar Lindjen nga Perëndimi. O All-llahu im, më pastro nga gabimet siç pastrohet tesha e bardhë nga ndytësira. O All-llahu im, më laj nga gabimet me borë, ujë e akull”.³²

Kur shkon në ruku

Thuaj:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ

Subḥāne rabbijel āḏḥīm

“I dëlirë është Zoti im i madh”.³³

سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

Subbūhūn kuddūsun rabbul melāiketi ver-rūh

“I dëlirë, i shenjtëruar është Zoti i melekëve dhe Shpirtit (Xhibrilit)”.³⁴

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي

Subhānekall-llāhumme rabbenā ve bi hāmdik.

All-llāhummagfirli

“I dëlirë je o All-llahu im, që je Zoti ynë, si dhe i falënderuar. O All-llahu im, më fal”.³⁵

سُبْحَانَ ذِي الْجَبْرُوتِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْعِزَّةِ وَالْكَرَمِ

Subhāne dhilxheberūti velmelekūti velkibrijāi

velādīhameh

“I dëlirë është Ai që ka fuqinë, pronësinë, lartësinë dhe madhërinë”.³⁶

Gjatë sexhdes

Thuaj:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى

Subhāne rabbijel aālā

“I dëlirë është Zoti im i lartë”.

كُلُّهُ، وَدِدِّهِ وَجَلِّهِ، وَأَوَّلُهُ وَأَخِرُهُ، وَعِلَانِيَّتِهِ وَسِرِّهِ

All-llāhummagfirilī dhenbī kul-lehū ve dikkahū
ve xhil-lehū ve evvelehū ve āhirehū ve
ālānijetehū ve sir-reh

“O All-llahu im, ma fal gjynahun tim në përgjithësi, të voglin dhe të madhin, të parin dhe të fundit, të dukshmin dhe të fshehtin”.³⁷

Kur të ngrihesh nga rukuja

Thuaj:

سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ

Semiâll-llāhu limen hāmidēh

“All-llahu e dëgjoji atë që e falënderoi”.³⁸

Pastaj thuaj:

رَبُّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ

Rabbenā ve lekel hāmdu hāmden kethiren
tajjiben mubāreken fih

“Zoti ynë, për Ty është falënderimi, falënderimi i shumtë, i mirë e i bekuar”.³⁹

ما بَيْنَهُمَا وَمَلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدَ أَهْلِ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ ،
 أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ وَكُنَّا لَكَ عَبْدٌ ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا
 أَعْطَيْتَ وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

Rabbenā velekel hāmdu mil'es-semāvāti ve
 mil'el erđi ve mil'e mā bejnehumā ve mil'e mā
 shi'te min shej'in bādu ehleth-thenāi vel-
 mexhd. Eñakku mā kālel ābdu ve kul-lunā leke
 ābd. All-llāhumme lā māniā limā aātajte ve lā
 muā'tije limā menā'te ve lā jenfeū dhel xheddi
 minkel xhedd

“Zoti ynë, Ty të takon falënderimi sa pranon
 qielli, sa pranon toka, sa pranon gjithëçka që
 është midis tyre dhe sa pranon ajo që është në
 vullnetin Tënd pas tyre. Të gjithë të lartësojnë e
 madhërojnë. Më meritörja që e tha rob, kurse të
 gjithë ne jemi robërit e Tu: O All-llahu im, nuk
 ka kush që mund të pengojë kur Ti jep, nuk ka
 kush që mund të japë kur Ti pengon dhe nuk ka
 mundësi i pasuri me pasurinë e tij të
 pavarësohet nga Ti”.

Duaja ka për qëllim atë se pasuria dhe fati
 nuk mund t'i sjellin dobi të pasurit për t'u pava-
 rësuar nga All-llahu, as që mund ta mbrojnë nga
 dënimi e as që mund t'ia shtojnë sevapet.⁴⁰

Thuaj:

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي وَارْحَمْنِي وَاهْدِنِي وَاجْبُرْنِي
وَ عَافِنِي وَارْزُقْنِي

All-llāhummagfirli verhāmni vehdinī vexhburnī
ve āāfinī verzuqni

“O All-llahu im më fal, më mëshiro, më udhëzo, më drejto, më jep shëndet dhe më furnizo”.⁴¹

Ose thuaj:

رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي

Rabbigfirli rabbigfirli

“Zot më fal, Zot më fal”.⁴²

Muhammedi alejhisselam ka thënë: “Robi është më afër Zotit të tij atëherë kur është në sexhde, andaj lutuni sa më shumë në të”.⁴³

Pasi ta përfundosh teshehhudin

Para se të japësh selam thuaj:

القبر. وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ
 فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوذُ بِكَ مِنَ الْمَأْتَمِّ وَالْمَغْرَمِ
 "اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ ظَلَمْتُ نَفْسِيْ ظُلْمًا كَثِيْرًا، وَلَا يَغْفِرُ الذُّنُوْبَ اِلَّا
 اَنْتَ، فَاغْفِرْ لِيْ مَغْفِرَةً مِنْ عِنْدِكَ وَاَرْحَمِنِيْ، اِنَّكَ اَنْتَ الْغَفُوْرُ
 الرَّحِيْمُ

All-llāhumme innī eūūdhu bike min ādhābil
 kabri ve eūūdhu bike min fitnetil mesiḥid-dexh-
 xhāli ve eūūdhu bike min fitnetil maḥjā vel
 memāt. All-llāhumme innī eūūdhu bike minel
 me'themi vel magrem. All-llāhumme innī
 d̄halemtu nefsi d̄hulmen kethiren ve lā
 jagfirudh-dhunūbe il-lā ent. Fagfirlī magfireten
 min īndike verḥamnī inneke entel gafūrur-
 raḥīm

“O All-llahu im, kërkoj mbrojtje te Ti nga
 vuajtja e varrit, nga fitneja e dexhxhallit, nga
 sprovat e jetës dhe të vdekjes. O All-llahu im,
 kërkoj mbrojtje te Ti nga zhytja në gjynahe dhe
 borxhe. O All-llahu im, unë i kam bërë shumë
 zullum vetvetes. Nuk ka kush që m’i falë gjyna-
 het pos Teje, më fal mua me faljen Tënde dhe
 më mëshiro. Vërtet, Ti je falës dhe i mëshir-
 shëm”.⁴⁴

استغفر الله

Estagfirull-llāh (I kërkoj falje All-llahut) - tre herë, e pastaj:

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ، وَمِنْكَ
السَّلَامُ، تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

All-llāhumme entesselāmu ve minkesselāmu
tebārekte jādhel xhelāli vel ikrām

“O All-llahu im, Ti je paqe, nga Ti buron
paqja. I bekuar je o Ti që ke madhëri e bujari”.⁴⁵

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ،
وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا
مُعْطَى لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ

Lā ilāhe il-lāll-llāhu vaḥdehū lā sherike leh,
lehu mulku ve lehu ḥamdu ve huve ālā kul-li
shej'in kādir. All-llāhumme lā māniā limā
aātajte ve lā muā'tije limā menā'te ve lā jenfeū
dhel xheddi minkel xhedd

“Nuk ka hyjni tjetër pos All-llahut, i vetëm
është dhe i pashoq. Atij i takojnë sundimi dhe
falënderimi dhe Ai për çdo gjë është i mund-
shëm. O All-llahu im, nuk ka kush që mund të
pengojë kur Ti jep, nuk ka kush që mund të japë
kur Ti pengon dhe nuk ka mundësi i pasuri me
pasurinë e tij të pavarësohet nga Ti”.⁴⁶

اللَّهُمَّ اعْنِي دَارَكَ وَسُكْرَكَ وَحَسَنَ عِبَادَتِكَ
All-Ilāhumme eīnnī ālā dhikrike ve shukrike ve
husni ibādetik

“O All-llahu im, më ndihmo të të përkujtoj,
të të falënderoj dhe përkryeshëm të të adhu-
roj”.⁴⁷

“Kush e lexon Ajetul Kursinë pas çdo na-
mazi farz, nuk do ta ndalojë hyrjen e tij në
xhennet asgjë, pos nëse vdes (para se ta
lexojë)”.⁴⁸

Po ashtu duhet ta lexojë edhe Kulhu-
vall-llahun dhe dy Kul-eudhat.⁴⁹

Kush thotë:

سُبْحَانَ اللَّهِ

Subhānall-Ilāh (I dëlirë është All-llahu) tridhjetë
e tri herë,

الْحَمْدُ لِلَّهِ

El-hāmdulil-lāh (Falënderim All-llahut) tridhjetë
e tri herë dhe

اللَّهُ أَكْبَرُ

All-Ilāhu ekber (All-llahu është më i madhi)
tridhjetë e tri herë e pastaj thotë të njëqindën
herë:

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ،

Lā ilāhe il-lall-llāhu vaḥdehū lā sherike leh,
lehul-mulku ve lehul-ḥamdu ve huve ālā kul-li
shej'in kādīr

“Nuk ka hyjni tjetër pos All-llahut, i vetëm është dhe i pashoq. Atij i takon sundimi dhe falënderimi dhe Ai për çdo gjë është i mundshëm”, i falen gjynahet edhe nëse janë sa shku-
ma e detit.⁵⁰

Pas namazit të sabahut dhe akshamit thuaj
dhjetë herë:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
يُحْيِي وَيُمِيتُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Lā ilāhe il-lall-llāhu vaḥdehū lā sherike leh,
lehul mulku ve lehul ḥamdu juḥjī ve jumītu ve
huve ālā kul-li shej'in kādīr

“Nuk ka hyjni tjetër pos All-llahut, që është i vetëm dhe i pashoq. Atij i takojnë sundimi dhe falënderimi, (Ai) ngjallë dhe vdes (çdo gjë) dhe Ai për çdo gjë është i mundshëm”.⁵¹

Dhe thuaj shtatë herë:

All-llāhumme exhirnī minen-nār

“O All-llahu im, më ruaj nga zjarri”.⁵²

Dije se koha më e vlefshme për lutje gjatë ditës është lutja pas namazit të sabahut.

I Dërguari ﷺ tha: “Kush e falë sabahun, e pastaj ulet në xhami derisa të falë dy rekate duhanë (namazin e paradrekës), atij i shkruhet sa shpërblimi i një haxhxi dhe umreje të pranueshme”.⁵³

Lutjet e mëngjesit dhe të mbrëmjes

All-llahu i lartësuar thotë: “Lutu duke e falënderuar Zotin tënd para lindjes së diellit dhe para perëndimit të tij”.

Lutjet e mëngjesit thuhën mes agimit dhe lindjes së diellit, kurse ato të mbrëmjes mes ikindisë dhe akshamit. Në mbrëmje themi **Emsejnā** (arritëm mbrëmjen) në vend të **Ašbaħnā** (arritëm mëngjesin), pastaj fjalët tjera radhiten sipas kohës.

Thuhën “Kulhuvall-llahu” dhe dy “Kul-eudhat” tri herë. “Ato mjaftojnë për çdo gjë”.⁵⁴

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ

Subhānall-llāhi ve bi hāmdih

“I dëlirë është All-llahu si dhe i falënderuar”
njëqind herë, Ditën e kijametit askush nuk vjen
me ndonjë lutje më të bukur pos atij që vjen me
të njëjtën ose shton diç më tepër.⁵⁵

Prej lutjeve të mëngjesit dhe të mbrëmjes
janë këto:

أَصْبَحْنَا وَأَصْبَحَ الْمَلِكُ لِلَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
وَحَدُّهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ، وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ، رَبِّ أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَخَيْرَ مَا بَعْدَهُ،
وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا فِي هَذَا الْيَوْمِ وَشَرِّ مَا بَعْدَهُ، رَبِّ أَعُوذُ
بِكَ مِنَ الْكَسَلِ وَسُوءِ الْكِبَرِ، رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ فِي
النَّارِ، وَعَذَابِ فِي الْقَبْرِ

Ašbañā ve ašbañal-mulku lil-lāhi vel-
hāmdulil-lāh. Lā ilāhe il-lall-llāhu vañdehu lā
sherike leh, lehul mulku ve lehul hāmdu ve
huve ālā kul-li shej'in kādir. Rabbi es'eluke
ħajre mā fī hādhel jevmi ve ħajre mā bādehū
ve eūūdhu bike min sher-ri mā fī hādhel jevmi
ve sher-ri mā bādeh. Rabbi eūūdhu bike minel
keseli ve sūil kiber. Rabbi eūūdhu bike min
ādhābin fin-nāri ve ādhābin fil kabr

All-llahun. All-llahut i qoftë falënderimi. Nuk ka hyjni tjetër pos All-llahut, Një i vetëm dhe i pashoq. Atij i takojnë sundimi dhe falënderimi dhe Ai për çdo gjë është i mundshëm. O Zoti im, të lus për të mirat e kësaj dite dhe të mirat që vinë pas saj, kërkoj mbrojtje nga të këqijat e kësaj dite dhe të këqijat që vinë pas saj. Zoti im, të lus të më ruash nga përtacia dhe e keqja e mendjemadhësisë. Zoti im, më ruaj nga dënimi në zjarr dhe dënimi në varr”.⁵⁶

اللَّهُمَّ بِكَ أَصْبَحْنَا (أَمْسَيْنَا) وَبِكَ أَمْسَيْنَا
 (أَصْبَحْنَا) وَبِكَ نَحْيَا وَبِكَ نَمُوتُ وَإِلَيْكَ النُّشُورُ (المصيرُ)
 All-llāhumme bike ašbaḥnā (emsejnā) ve bike
 emsejnā (ašbaḥnā) ve bike naḥjā ve bike
 nemūtu ve ilejken-nushūr (ilejkel mešir)

“O All-llahu im, me Ty gdhimë (ngrysëm) dhe me Ty ngrysëm (gdhimë), me Ty ngjallemi dhe me Ty (me vullnetin Tënd) vdesim dhe te Ti është kthimi (takimi i fundit)”.⁵⁷

نَبِيْنَا مُحَمَّدٌ ﷺ وَعَلَىٰ مِلَّةِ أَبِيْنَا إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا
كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ

Ašbaḥnā âlā fitretil Islāmi ve kelimetil ihlāsi ve
âlā dīni nebijjinā Muḥammedin ve âlā mil-leti
ebīna Ibrahīme ḥanīfen muslimen ve mā kāne
minel mushrikīn

“U zgjuam në natyrshmërinë e Islamit, fjalën
e sinqertë, dinin e Pejgamberit tonë, Muham-
medit ﷺ, miletin e babait tonë Ibrahimit, të
pastër e musliman, që nuk ishte prej idhujta-
rëve”.⁵⁸

Kush thotë kur ta arrijë mëngjesin apo
mbrëmjen:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَصْبَحْتُ
أَشْهَدُكَ وَأَشْهَدُ حَمَلَةَ عَرْشِكَ، وَمَلَائِكَتَكَ وَجَمِيعَ خَلْقِكَ، أَنْكَ
أَنْتَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ وَحْدَكَ لَا شَرِيكَ لَكَ، وَأَنْ مُحَمَّدًا
عَبْدُكَ وَرَسُولُكَ

All-llāhumme innī ašbaḥtu ushhideke ve
ushhidu ḥamelete ârshike ve melāiketeteke ve
xhemīâ ḥalkike enneke entell-llāhu lā ilāhe il-lā
ente vaḥdeke lā sherīke leke ve enne
muḥammeden âbduke ve resūluk

dhe dëshmoj për bartësit e arshit Tënd, për melaqet Tua, të gjitha krijesat Tua, se Ti je All-llahu që s’ka hyjni veç Teje, Një i vetëm je dhe i pashoq dhe se Muhammedi është rob i Yt dhe peygamberi Yt” katër herë, All-llahu do ta lirojë nga zjarri.⁵⁹

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ،
وَأَنَا عَلَىٰ عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا
صَعَّتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي،
فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

All-llāhumme ente rabbī, lā ilāhe il-lā ente,
hālaktenī, ve ene ābduke, ve ene ālā āhdike
ve vādike mestetā’t. Eūūdhu bike min sher-ri
mā šanā’t. Ebū’u leke bi nīmetike āleje ve
ebūu bi dhenbī, fagfirī, fe innehū lā jagfirudh-
dhunūbe il-lā ent

“O All-llahu im, Ti je Zoti im, nuk ka hyjni tjetër pos Teje, më ke krijuar e unë jam rob i Yt. Unë i përmbahem besëlidhjes dhe premtimit Tënd aq sa mundem. Kërkoj mbrojtje te Ti nga e keqja e asaj që e kam vepruar. Pranoj para Teje për dhuntinë Tënde ndaj meje dhe pranoj

falë gjynahet veç Teje”

Kush e thotë këtë kur vjen mbrëmja dhe vdes atë natë, hyn në xhennet, dhe kush e thotë kur vjen mëngjesi dhe vdes atë ditë, hyn në xhennet.⁶⁰

اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَدَنِي ، اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي سَمْعِي
اللَّهُمَّ عَافِنِي فِي بَصَرِي ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْكُفْرِ
وَالْفَقْرِ ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ

All-llāhumme āāfinī fī bedenī. All-llāhumme
āāfinī fī semīī. All-llāhumme āāfinī fī bešarī.
All-llāhumme innī eūūdhu bike minel kufri vel-
fakri. All-llāhumme innī eūūdhu bike min
ādhābil kabr. Lā ilāhe il-lā ent

“O All-llahu im, më jep shëndet në trup. O All-llahu im, më jep shëndet në dëgjim. O All-llahu im, më jep shëndet në shikim. O All-llahu im, kërkoj mbrojtje te Ti nga kufri dhe varfëria. O All-llahu im, kërkoj mbrojtje te Ti nga vuajtja e varrit. Nuk ka hyjni tjetër, veç Teje” - këtë duhet thënë tri herë.⁶¹

والأرض، رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ وَمَلِيكُهُ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ،
 أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ نَفْسِي وَشَرِّ الشَّيْطَانِ وَشَرِّكُمْ، وَأَنْ أُقْتَرِفَ
 عَلَى نَفْسِي سُوءًا أَوْ أُجْرَهُ إِلَى مُسْلِمٍ

All-llāhumme āālimel gajbi vesh-shehādeti
 fātires semāvāti vel-erđi rabbe kul-li shej'in ve
 melīkehu eshhedu en lā ilāhe il-lā ent. Eūūdhū
 bike min sher-ri nefsi ve sher-rish shejtāni ve
 shirkihī ve en akterife ālā nefsi sūen ev exhur-
 rehū ilā muslim

“O All-llahu im, Ti që di të fshehtën dhe të
 dëshmuarën, Krijues i qiejve dhe i tokës, Zot i
 gjithçkaje dhe zotërues i saj. Dëshmoj se nuk ka
 hyjni tjetër pos Teje. Kërkoj mbrojtje te Ti nga
 sherri i epshit tim dhe sherri i shejtanit dhe i
 shirkut të tij. Dhe, (nga ajo) që t'i kundërvihem
 vetes me të keq ose t'ia bëj atë ndonjë musli-
 mani”.⁶²

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَافِيَةَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ،
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ الْعَفْوَ وَالْعَافِيَةَ فِي دِينِي وَدُنْيَايَ وَأَهْلِي
 وَمَالِي، اللَّهُمَّ اسْتُرْ عَوْرَتِي وَأَمِّنْ رَوْعَتِي، اللَّهُمَّ احْفَظْنِي مِنْ
 بَيْنِ يَدَيَّ وَمِنْ خَلْفِي، وَعَنْ يَمِينِي وَعَنْ شِمَالِي وَمِنْ فَوْقِي،
 وَأَعُوذُ بِعَظَمَتِكَ أَنْ أُغْتَالَ مِنْ تَحْتِي

āhireh. All-llāhumme innī es'elukel āfve vel

āāfijete fī dīnī ve dunjāje ve ehli ve māli.

All-llāhummetur āvretī ve emmin rev'āti.

All-llāhummaḥ-fidḥnī min bejni jedejje ve min ḥalfī ve ān jemīnī ve ān shimālī ve min fevkī ve eūūdhu bi adḥametike en ugtāle min taḥtī

“O All-llahu im, kërkoj shpëtimin në dunja dhe ahiret. O All-llahu im, të lus për falje dhe shpëtim në fenë, dunjanë, familjen dhe pasurinë time. O All-llahu im, ma ruaj avretin tim, ma siguro drojën time. O All-llahu im, më mbroj para, mbrapa, nga e djathta, nga e majta e nga lart, kurse nga poshtë me madhërinë Tënde kërkoj të më mbrosh që të mos rrëshqas”.⁶³

Secili rob i cili thotë në çdo mëngjes e mbrëmje:

بِسْمِ اللّٰهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

Bismil-lāhil-ledhī lā jedur-ru meā ismiḥi shej'un fil-erḍi ve lā fis-semāi ve huves-semīūl ālim

“Me emër të All-llahut që pa emrin e Tij nuk mund të dëmtohet askush në tokë e në qiell dhe Ai dëgjon dhe di gjithçka” - nuk do ta dëmtojë asgjë.⁶⁴

mbrëmjen:

رَضِيتُ بِاللَّهِ رَبًّا وَبِالْإِسْلَامِ دِينًا وَبِمُحَمَّدٍ ﷺ نَبِيًّا

Radijtu bil-lāhi rabben ve bil islāmi dīnen ve bi
Muḥammedin nebijjā

“Jam i kënaqur që All-llahun e kam Zot, Islamin fe dhe Muhammedin ﷺ pejgamber”, All-llahu ia ka bërë detyrë Vetes që ta kënaq atë”.⁶⁵

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ

Eûūdhu bi kelimātil-lāhit-tāmmāti min sher-ri
mā ḥalek

“Kërkoj mbrojtje përmes fjalëve të plota të All-llahut nga e keqja që e krijoi” - thuaje tre herë.

I Dërguari ﷺ ka thënë: Kush për çdo ditë kur zgjohet dhe kur bie të flejë thotë:

حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Ḥasbijall-llāhu, lā ilāhe il-lā huve ālejhi
tevekkeltu ve huve rabbul arshil aḏḥīm

“Më mjafton All-llahu, nuk ka hyjni tjetër përveç Tij, Atij i mbështetem dhe Ai është Zoti i Arshit të madh” shtatë herë, All-llahu do t'i

çështjeve të dunjasë dhe ahiretit.⁶⁶

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عِلْمًا نَافِعًا وَرِزْقًا طَيِّبًا وَعَمَلًا مُتَقَبَّلًا

All-llāhumme innī es'eluke ilmen nāfiān ve
rizkan tajjiben ve āmelen mutekabbelā

“O All-llahu im, unë kërkoj prej Teje dituri
të dobishme, furnizim të mirë dhe punë të pra-
nuar”.⁶⁷

يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ، بِرَحْمَتِكَ أَسْتَغِيْثُ، أَصْلِحْ لِيْ
شَأْنِيْ كُلَّهُ، وَلَا تَكِلْنِيْ إِلَى نَفْسِيْ طَرْفَةَ عَيْنٍ

Ja ħajju jā kajjūmu bi raĥmetike estegīthu
ašliĥli she'ni kul-lehū ve lā tekilni ilā nefsi
tarfete ājn

“O i Gjallë, o Vigjilues, duke u mbështet në
mëshirën Tënde kërkoj ndihmë. Ma përmirëso
gjendjen time në tërësi e mos më lë t'i mbështe-
tem vetes as sa një mbyllje syri”.⁶⁸

nuk përcaktohen me kohë

Dy fjalë janë të lehta për gjuhë, të rënda në peshore dhe të dashura te i Gjithëmëshirshmi:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ، سُبْحَانَ اللَّهِ الْعَظِيمِ

Subhānall-llāhi ve bi ḥamdihī, subhānall-llāhil
âḏhīm

“I dëlirë dhe i falënderuar është All-llahu, i dëlirë është All-llahu i madh”.⁶⁹

Fjalët më të dashura te All-llahu janë këto katër:

سُبْحَانَ اللَّهِ، وَالْحَمْدُ لِلَّهِ . وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَاللَّهُ أَكْبَرُ

Subhānall-llāhi vel ḥamdu lil-lāhi ve lā ilāhe il-
lall-llāhu vall-llāhu ekber

“I dëlirë është All-llahu, i falënderuar është All-llahu, nuk ka hyjni tjetër pos All-llahut dhe All-llahu është më i madhi”.⁷⁰

وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ

Velā ḥavle velā kuvvete il-la bil-lāh

“Nuk ka ndryshim e as fuqi përveç me All-llahun”, është thesar prej thesarëve të xhennetit.⁷¹

Ruajtja nga shejtani

Kush thotë:

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ ، لَهُ الْمُلْكُ
وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ،

Lā ilāhe il-lall-llāhu vaḥdehū lā sherike leh,
lehu mulku ve lehu ḥamdu ve huve ālā kul-li
shej'in kādīr

“Nuk ka hyjni tjetër, pos All-llahut, i vetëm e i pashoq, të Tij janë sundimi dhe falënderimi dhe Ai për çdo gjë është i mundshëm”, çdo ditë nga njëqind herë, atij do t’i vlerësohet sikur t’i kishte liruar dhjetë robër, i shkruhen njëqind të mira, i fshihen njëqind të këqija dhe ai është i mbrojtur nga shejtani atë ditë derisa të bie në gjumë. Askush nuk mund të thotë fjalë më të mira, përveç atij që ka vepruar më tepër.⁷²

E ka të lejuar lutjen me zemër dhe me gjuhë ai që është pa abdest, që është i papastër (xhunub), gratë që i kanë të përmuajshmet dhe lehonat. Këta persona mund ta lavdërojnë All-llahun, ta mohojnë hyjninë e tjetërkujt, ta falënderojnë dhe ta madhërojnë All-llahun, të dërgojnë salavat mbi Pejgamberin ﷺ të bëjnë lutje të ndryshme etj., por leximi i Kur'anit është i ndaluar për atë që është xhunub, për atë që është me të përmuajshmet, për lehonat, pa marrë parasysht a dëshirojnë ta lexojnë pak apo shumë madje edhe një pjesë të ajetit, vetëm nëse nuk kanë për qëllim të lexojnë Kur'an, si p.sh. kur dëshirojnë ta lexojnë si dua: **Rabbenā ātinā fid dunjā ḥāseneten ve fil āḥireti ḥāseneten ve kinā ādhāben-nār**, “O Zoti ynë, na i jep të mirat në dynja dhe na i jep të mirat në ahiret dhe na ruaj nga zjarri i xhehennemit”. Pra, si kjo dhe dua të tjera nga Kur'ani. Personave të atillë u lejohet shikimi në mus'haf dhe përcjellja e Kur'anit me zemër por pa fjalë.

(Imam Nevevii)

“Kush i falë gjatë ditës dhe natës dymbëdhjetë rekate, atij për shkak të tyre do t’i ndërtohet një shtëpi në xhennet”.⁷³

“Katër rekate para drekës, dy rekate pas saj, dy rekate pas akshamit, dy rekate pas jacisë dhe dy rekate para sabahut”.⁷⁴

Falja e namazit të natës dhe vitri

Koha e tyre është prej pas namazit të jacisë deri para mëngjesit.

Është pyetur I Dërguari ﷺ: Cili namaz është më i vlefshmi pas farzeve? Tha: “Namazi në zemër të natës”.⁷⁵

Është sunnet që ai që e falë vitrin, në rekatën e parë pas Fatihas të lexojë Sebbihisme-n, ndërsa në rekatën e dytë Kul jaeujjuhel kafirun dhe në të tretin Kulhuvall-llahin.⁷⁶

Pas faljes së vitrit

Pas faljes së vitrit duhet të themi:

Subhānel melikil kuddūs

“Dëlirësia i takon Sunduesit të Shenjtë” tre herë, ashtu që herën e tretë e zgjasim dhe e ngremë zërin.⁷⁷

رَبِّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ

Rabbil melāiketi ver-rūh

“Zot i melekëve dhe Shpirtit (Xhibrilit)”.⁷⁸

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِرِضَاكَ مِنْ سَخَطِكَ، وَمُبْعَافَاتِكَ مِنْ
عُقُوبَتِكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْكَ. لَا أَحْصِي ثَنَاءً عَلَيْكَ أَنْتَ كَمَا
أُثْنَيْتَ عَلَيَّ نَفْسِكَ

All-llāhumme in-nī eūūdhu bi riḍāke min
seḥāṭike ve bi muāāfāṭike min ūkūbetike ve
eūūdhu bike mink. Lā uḥṣī thenāen ālejke ente
kemā ethnejte ālā nefsik

“O All-llahu im, unë kërkoj mbrojtje përmes kënaqësisë Tënde nga hidhërimi Yt, përmes faljes Tënde nga dënimi Yt dhe kërkoj mbrojtje përmes Teje nga (urrejtja) Yte. Unë nuk mund të ta plotësoj atë që e meriton nga madhërimi, Ti je ashtu siç e ke madhëruar Vetveten”.⁷⁹

Lufta dhe Kerkimi i Rajes në fund të natës

Pejgamberi ﷺ ka thënë: “Koha kur All-llahu është më afër ndaj robit të vet, është fundi i thellësisë së natës. Nëse mund të bëhesh prej atyre që e përmendin All-llahun në ato çaste, atëherë mos ngurro”.⁸⁰

Namazi i paraditës (Duha)

Më së paku është dy rekate, kurse më së tepërmi tetë. Koha e tij fillon pas lindjes së diellit e deri në arritjen e tij në zenit (para ezanit të drekës).

“Namazi më i vlefshëm është namazi i njeriut në shtëpinë e tij pas farzeve”.⁸¹

Namazi i istihares

I Dërguari ﷺ ka thënë: Kur dikush nga ju preokupohet me një problem (e nuk di se çka të vendosë për të), le t'i falë dy rekate nafie dhe le të thotë:

وَأَسْتَقْدِرُكَ بِقُدْرَتِكَ ، وَأَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ الْعَظِيمِ ، فَإِنَّكَ
 تَقْدِرُ وَلَا أَقْدِرُ ، وَتَعْلَمُ وَلَا أَعْلَمُ ، وَأَنْتَ عَلَامُ الْغُيُوبِ ،
 اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ - يَسْمَى حَاجَتَهُ - خَيْرٌ لِي
 فِي دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي ، فَأَقْدِرْهُ لِي ، وَيَسِّرْهُ لِي ،
 ثُمَّ بَارِكْ لِي فِيهِ ، وَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ هَذَا الْأَمْرَ شَرٌّ لِي فِي
 دِينِي وَمَعَاشِي وَعَاقِبَةِ أَمْرِي ، فَاصْرِفْهُ عَنِّي ، وَاصْرِفْنِي
 عَنْهُ ، وَاقْدِرْ لِي الْخَيْرَ حَيْثُ كَانَ ، ثُمَّ رَضِّنِي بِهِ

All-llāhumme innī estehīruke bi ilmike ve
 estakdiruke bi kudretike ve es'eluke min
 fadlikel adnīm. Fe inneke takdiru ve lā akdiru
 ve tālemu ve lā aālemu ve ente āl-lāmūl gujūb.

All-llāhumme in kunte tālemu enne hādhel
 emre ĥajrun lī fi dīnī ve meāāshī ve āākibeti
 emrī fakdurhu lī ve jessirhu lī thumme bārik lī
 fih, ve in kunte tālemu enne hādhel emre sher-
 run lī fi dīnī ve meāāshī ve āākibete emrī
 fašrifhu ānnī vašrifnī ānhu vaḵdur lijel ĥajre
 ĥajthu kāne thumme raḵḵdīnī bih

“O All-llahu im, unë kërkoj Ti të zgjedhish
 me dijen Tënde dhe Të caktosh me caktimin
 Tënd dhe kërkoj të më dhurosh nga dhuntia Yte
 e madhe. Ti je Ai që cakton e jo unë që caktoj,
 Ti je që di e jo unë që di dhe vetëm Ti je njohës

çështje (e emëron çështjen e tij) është e mirë për mua në fe, në jetë dhe pasojat që vijnë prej saj, ma bën të mundshme atë, ma lehtëso, pastaj edhe ma beko atë. E nëse e di që kjo çështje është e keqe për mua në fe, në jetë dhe pasojat që vijnë prej saj, ma largo dhe më largo mua prej saj dhe ma mundëso hajrin kudo që të jetë dhe pastaj më bën që të jem i kënaqur me të”.⁸²

Namazi i pendimit

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Çdo njeri që bën një gjynah e pastaj ngrihet dhe merr abdest, falë dy rekate e pastaj kërkon falje te All-llahu, për atë gjynah All-llahu e falë atë”.⁸³

اللَّهُمَّ أَنْتَ رَبِّي، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، خَلَقْتَنِي وَأَنَا عَبْدُكَ،
 وَأَنَا عَلَىٰ عَهْدِكَ وَوَعْدِكَ مَا اسْتَطَعْتُ، أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ مَا
 صَنَعْتُ، أَبُوءُ لَكَ بِنِعْمَتِكَ عَلَيَّ، وَأَبُوءُ بِذَنْبِي، فَاغْفِرْ لِي،
 فَإِنَّهُ لَا يَغْفِرُ الذُّنُوبَ إِلَّا أَنْتَ

All-llāhumme ente rabbī, lā ilāhe il-lā ent.
 Halaktenī ve ene ābduke ve ene ālā āhdike ve
 vādike mestetā't, eūūdhu bike min sher-ri mā
 šanā't, ebūu leke bi nīmetike āleje ve ebūu bi
 dhenbī fagfirī fe innehū lā jagfirudh-dhunūbe
 il-lā ent

“O All-llahu im, Ti je Zoti im, nuk ka hyjni tjetër pos Teje. Më ke krijuar e unë jam rob i Yt, unë i përmbahem besëlidhjes dhe premtimit Tënd aq sa mundem, kërkoj mbrojtje te Ti nga e keqja e asaj që kam punuar, pranoj para Teje për dhuntinë Tënde ndaj meje dhe pranoj gjynahun tim. Më fal, sepse nuk ka kush që i falë gjynahet veç Teje”⁸⁴

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Kush merr abdest, por edhe i kushton kujdes (duke i larë gjymtyrët edhe mbi atë që është detyrë), e pastaj, falë dy rekate duke mos lënë asgjë mangut në to, All-llahu do t’ia japë atë që e kërkon herët a vonë”.⁸⁵

Salavati mbi Pejgamberin ﷺ

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Njerëzit që do të jenë më afër meje Ditën e kijametit, janë ata që më së shumti më kanë dërguar salavat”.⁸⁶

“Kush më dërgon mua një salavat (kërkon bekimin tim një herë), All-llahu do t’i dërgojë atij dhjetë salavate (do ta bekojë dhjetë herë)”.⁸⁷

“Koprrac i vërtetë është ai që kur përmen-dem në praninë e tij, nuk dërgon salavat mbi mua”.⁸⁸

“Prej ditëve tua më e mirë është Dita e xhumasë. Më dërgoni sa më shumë salavat atë ditë, ngase salavati juaj më arrin mua”.⁸⁹

plot kur dërgon salavat mbi ne, Ehlu Bejtin, le të thotë:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ وَأَزْوَاجِهِ
أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَذُرِّيَّتِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ
إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ

All-llāhumme šal-li ālā Muḥammedinin-nebijji
ve ezvāxhihi ummehātul mu'minīne ve dhur-
rijjetihī ve ehli bejtihī kemā šal-lejte ālā āli
Ibrāhīme inneke ḥamīdun mexhīd

“O All-llahu im, bekoje Muhammedin pej-
gamber dhe gratë e tij që janë nënat e besimtarë-
ve, pasardhësit e tij dhe anëtarët e familjes së tij
(Ehlu Bejtin) ashtu siç e ke bekuar familjen e
Ibrahimit, se Ti je i falënderuar dhe i madhë-
ruar”.⁹⁰

Selami - përshëndetja

Kur e takon ndonjë musliman e përshëndet
dhe i thua:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

Es-selāmu ālejkum

“Paqja qoftë me ju” i fiton dhjetë të mira,

Es-selāmu ālejkum ve raḥmetull-llāh
ose “Paqja dhe mëshira e All-llahut qoshin
me ju” fiton njëzet të mira,

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Es-selāmu ālejkum ve raḥmetull-llāhi ve
berakātuh

ose “Paqja, mëshira dhe bekimet e All-llahut
qofshin me ju” fiton tridhjetë të mira. Muslima-
nëve duhet t’ua kthesh selamin duke thënë:

وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Ve ālejkumus-selām ve raḥmetull-llāhi ve
berekātuh

“Edhe me ju qofshin paqja, mëshira dhe
bekimet e All-llahut”.⁹¹

I vogli i jep selam të madhit, kalimtari atij që
rri, ai që është i hipur atij që është duke ecur
dhe grupi i vogël grupit të madh.⁹²

“Nuk bën të hysh në shtëpinë e ndokujt
para se të marrësh leje. Leja kërkohet tri herë,
por nëse nuk të përgjigjet askush, kthehu”.⁹³

Në çastin e iftarit thuaj:

ذَهَبَ الظَّمَاُ وَاَبْتَلَّتْ العُرُوْقُ وَثَبَتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ تَعَالَى

Dhehebedh-đhama' vebtel-letil ūrūku ve
thebbetel exhru inshā All-llahu teāālā

“Shkoi uria, u freskuan djersët dhe u sigurua shpërblimi nëse dëshiron All-llahu i madhëruar”.⁹⁴

Kur na ofrohet ushqimi

“I Dërguari i All-llahut kurrë nuk e ka përbuzur ushqimin. Nëse i ka pëlqyer e ka ngrënë, përndryshe e ka lënë”.⁹⁵

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Thuaj Bismil-lah, ha me të djathtën dhe ha para vetes.”⁹⁶

“Shejtani jep rast që të hahet ushqimi sa më shpejtë, vetëm e vetëm për t’u harruar Bismil-lahi në të”.⁹⁷

Nëse harron ta thuash Bismil-lahin, në fillim të uljes pranë sofrës, thuaj:

بِسْمِ اللّٰهِ اَوَّلُهُ وَاٰخِرُهُ

Bismil-lāhi evvelehū ve āhīreh

“Në emër të All-llahut fillim e mbarim”.⁹⁸

prej jush me të djathtën, le të pijë me të djathtën, le të marrë me të djathtën dhe le të japë me të djathtën, sepse shejtani han me të majtën, pi me të majtën, jep me të majtën dhe merr me të majtën”.⁹⁹

Pas ushqimit

I Dërguari ﷺ ka thënë:

الحمد لله الذي أطعنا وسقانا وجعلنا مسلمين

Elhāmdulil-lāhil-ledhī atāmenā ve sekānā ve
xheālenā muslimīn

“Falënderim All-llahut i cili na ushqeu, na dha të pijmë dhe na bëri muslimanë”¹⁰⁰

Ai që han një ushqim dhe thotë:

الحمد لله الذي أطعمني هذا ورزقنيه من غير حولٍ مني ولا قوة

Elhāmdulil-lāhil-ledhī atāmenī hādhā ve
rezekānihi min gajri hāvlin minnī velā kuvveh

“Falënderimi i qoftë All-llahut i cili më ushqeu me këtë (ushqim) dhe më furnizoi pa ndonjë mund prej meje e as fuqi”, atij do t'i falen gjynahet e kaluara.¹⁰¹

Thuaj:

أَفْطَرَ عِنْدَكُمْ الصَّائِمُونَ وَأَكَلَ طَعَامَكُمْ الْأَبْرَارُ
وَصَلَّتْ عَلَيْكُمْ الْمَلَائِكَةُ

Eftare indekumuŝ-ŝāimūne ve ekele
taāāmekumul ebrāru ve ŝal-let ālejrumul
melāikeh

“Te ju bēfshin iftar agjëruesit, ushqimin e
juaj e ngrënshin robërit e mirë dhe juve ju be-
kofshin melekët”¹⁰²

Po ashtu lutu për ta:

اللَّهُمَّ أَطْعِمْ مَنْ أَطْعَمَنِي وَاسْقِ مَنْ سَقَانِي

All-llāhumme atīm men atāmenī veski men
sekānī

“O All-llahu im, ushqeje atë që më ushqe
dhe jepi të pijë atij që më dha të pijë”.¹⁰³

Urata për martesë

بَارَكَ اللَّهُ لَكَ وَبَارَكَ عَلَيْكَ وَجَمَعَ بَيْنَكُمَا فِي خَيْرٍ

Bārekall-llāhu leke ve bāreke ālejke ve
xhemeā bejneku mā fī ħajr

min e Tij dhe ju bashkoftë që të dyve në hajr”.¹⁰⁴

Kur të martohet njeriu, natën e martesës duhet ta vërë dorën e tij mbi ballin e bashkëshortes dhe të thotë:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ وَأَعُوذُ بِكَ
مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا جَبَلْتَهَا عَلَيْهِ

All-llāhumme innī es'eluke ĥajrehā ve ĥajre mā xhebeltehā ālejhi ve eūūdhu bīke min sher-rihā ve sher-ri mā xhebeltehā ālejh

“O All-llahu im, kërkoj të ma japësh të mirën e saj dhe të mirën që ia ke bërë natyrë dhe kërkoj të më ruash nga e keqja e saj dhe e keqja që ia ke bërë natyrë”.¹⁰⁵

Para se të ketë marrëdhënie gjinore me të, le të thotë:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا

Bismil-lāh. All-llāhumme xhennibnash-shejtāne ve xhennibish-shejtāne mā rezaktenā

“Në emër të All-llahut. O All-llahu im, na e largo shejtanin dhe largoje atë nga ajo që na e dhuron”.¹⁰⁶

Me çka kërkohet mbrojtja për fëmijët dhe për të tjerët (me cilat fjalë duhet t’u fryjmë)

I Dërguari ﷺ kur kërkonte mbrojtje për Hasanin dhe Husejin thoshte:

أَعِيذُكُمْ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ ، مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ وَهَامَّةٍ ،
وَمِنْ كُلِّ عَيْنٍ لَامَّةٍ

Uīdhukumā bi kelimātil-lāhit-tāmmeh min kul-li
shejtānin ve hāmmeh ve min kul-li ājnin
lāmmeh

“Kërkoj mbrojtje për ju dy me anë të fjalëve të plota të All-llahut, nga çdo shejtan dhe helmues dhe nga çdo sy smirëzi”.¹⁰⁸

Vendasi i thotë udhëtarit:

أَسْتَوْدِعُ اللَّهَ دِينَكَ وَأَمَانَتَكَ وَخَوَاتِيمَ عَمَلِكَ

Estevdi'ull-llāhe dīneke ve emāneteke ve
ḥavātīme āmelik

“Po ta lë All-llahun në mbrojtje të fesë dhe amanetit tënd dhe në përmbyllje të veprave tua”.¹⁰⁹

زَوَّدَكَ اللَّهُ التَّقْوَى ، وَغَفَرَ لَكَ ذَنْبَكَ ، وَيَسَّرُ لَكَ الْخَيْرَ حَيْثَمَا كُنْتَ

Zevvedekall-llāhut-takvā ve gafere leke
dhenbeke ve jessere lekel ḥajre ḥajthumā kunt

“All-llahu ta shtoftë takvallëkun, ta faltë gjynahun dhe ta lehtësoftë hajrin kudo që të jesh”.¹¹⁰

Në këtë rast udhëtari i thotë vendasit:

أَسْتَوْدِعُكَ اللَّهُ الَّذِي لَا تَضِيعُ وَدَائِعُهُ

Estevdi'ukall-llāhel-ledhī lā teḏīū vedāiūh

“Po ta lë All-llahun në mbrojtje, te i cili nuk humbin amanetet”.¹¹¹

Kur të hipësh në mjetin bartës (veturë apo diç tjetër), thuaje duanë e hipjes e pastaj thuaj:

والتقوى ، ومن العمل ما ترضى ، اللهم هون علينا سفرنا
 هذا ، واطورنا بعده ، اللهم أنت الصاحب في السفر ،
 والخليفة في الأهل ، اللهم إني أعوذ بك من وعشاء السفر
 وكآبة المنظر وسوء المنقلب في المال والأهل

All-llāhumme innā nes'eluke fī seferinā hādhā
 el-bir-re vet-takvā ve minel āmeli mā terdā.

All-llāhumme hevvin ālejnā seferenā hādhā
 vatvi ānnā būdeh. All-llāhumme enteş-şāhibu
 fis-seferi vel hālifetu fil ehl. All-llāhumme inni
 eūūdhu bike min vuāthāis-seferi ve keābetil
 mandhari ve sūil munkalebi fil māli vel ehl

“O All-llahu jonë, kërkojmë prej Teje që gjatë këtij udhëtimit të na japësh mirësi e devotshmëri, e prej punëve atë që je i kënaqur Ti. O All-llahu jonë, na e lehtëso këtë udhëtim dhe na e bën të rehatshme largësinë e tij. O All-llahu jonë, Ti je shoqëruar në udhëtim dhe zëvendës në familje. O All-llahu im, kërkoj prej Teje të më mbrosh nga vështirësitë e rrugës, nga shqetësimi i shikimit dhe nga keqësimi i gjendjes në pasuri e familje”.

E kur të kthehesh thuaji po këto fjalë dhe shtoi edhe këto:

Ājibūne, tāibūne, āābidūne, li rabbinā ḥamidūn
 “U kthyem me pendim e adhurim, Zotit
 tonë duke i shprehur falënderim”.¹¹²

Kur të ngrihesh në ndonjë lartësi, madhëroje
 Zotin (duke thënë All-llahu ekber), e kur të
 zbresësh lavdëroje Zotin (duke thënë Sub-
 hanall-llah).¹¹³

Duhet ditur se lutja e udhëtarit pranohet.¹¹⁴

Kur të arrish në vendin e synuar

Thuaj:

اللَّهُمَّ رَبَّ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ وَمَا أَظْلَمَنَ ، وَرَبَّ
 الْأَرْضِينَ السَّبْعِ وَمَا أَقْلَمَنَ ، وَرَبَّ الشَّيَاطِينِ وَمَا أَضْلَمَنَ ،
 وَرَبَّ الرِّيَّاحِ وَمَا ذَرَيْنَ ، أَسْأَلُكَ خَيْرَ هَذِهِ الْقَرْيَةِ وَخَيْرَ أَهْلِهَا
 وَخَيْرَ مَا فِيهَا ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَ شَرِّ أَهْلِهَا وَ شَرِّ مَا
 فِيهَا

All-llāhumme rabbes-semāvātis-seb'ī ve mā
 adħlelne ve rabbel eredīnes-seb'ī ve mā
 aklelne ve rabbesh-shejātīni ve mā adlelne ve
 rabber-rijāhi ve mā dherejn. Es'eluke ḥajre
 hādhihil karjeti ve ḥajre ehlihā ve ḥajre mā fihā

“O All-llahu im, Ti që je Zot i shtatë qiejve dhe i atyre që u bëjnë hije; Zot i shtatë tokave dhe i atyre që janë më pak; Zot i shejtanëve dhe atyre që i kanë lajthitur; Zot i erërave dhe i atyre që i kanë bartur. Të lus që t’ma mundësosh të mirën e këtij vendi, të mirën e banorëve të tij dhe të mirën që e posedon dhe kërkoj që të më mbrosh nga dëmi i këtij vendi, dëmi i banorëve të tij dhe dëmi i asaj që gjendet në të”.¹¹⁵

Duatë e gjumit

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Kur të përgatitesh që të shtrihesh në shtrat, merr abdest ashtu siç merr për namaz”.

“Pastaj bjer në krah të djathtë”.¹¹⁶

بِاسْمِكَ رَبِّي وَضَعْتُ جَنْبِي وَبِكَ أَرْفَعُهُ إِنَّ
أَمْسَكْتَ نَفْسِي فَارْحَمْهَا وَإِنْ أَرْسَلْتَهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ
بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ

Bismike rabbī vedâ'tu xhenbī ve bike erfeûhū
in emsekte nefsi ferhāmhā ve in erseltehā
faħfadħhā bimā taħfedħu bihī ibādekes-šāliħin

“Në emrin Tënd, o Zoti im po shtrihem dhe në emrin Tënd do të ngrihem. Nëse ma merr shpirtin, mëshiroje, e nëse ma kthen, ruaje ashtu si i ruan robërit e Tu të mirë”.¹¹⁷

بِاسْمِكَ اللَّهُمَّ أَمُوتْ وَأَحْيَا

Bismikall-llāhumme emūtu ve aħjā

“Në emër Tënd o All-llahu im vdes dhe ngjallem”.¹¹⁸

Vëre dorën e djathtë në fytyrë dhe thuaj:

اللَّهُمَّ قِنِي عَذَابَكَ يَوْمَ تَبْعُثُ عِبَادَكَ

All-llāhumme ķinī ādhābeke jevme tebāthu
ibādek

“O All-llahu im, më ruaj nga dënimi Yt ditën kur do t'i ringjallësh robërit e Tu”.

Këtë dua thuaje tri herë.

Po ashtu thuaje Ajetul-kursinë.¹¹⁹

Bekare, do t'i mjaftojnë atë natë.¹²⁰

Pastaj thuaj:

سُبْحَانَ اللَّهِ

Subhānall-llah - tridhjetë e tri herë,

الْحَمْدُ لِلَّهِ

Elhāmdulil-lāh - tridhjetë e tri herë dhe

اللَّهُ أَكْبَرُ

All-llāhu ekber - tridhjetë e katër herë.¹²¹

I Dërguari ﷺ kur ulej në shtratin e tij (para se të shtrihej) i bashkonte shuplakat, frynte në to lehtë (pa zë) dhe lexonte: Kulhuvall-llahin dhe dy Kul'eudhat, pastaj me shuplakat e prekte sa të mundte trupin e tij, fillonte nga koka dhe fytyra duke shkuar drejt pjesës së përparme të trupit. Kështu vepronte tri herë.¹²²

Po ashtu thuaj:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَطْعَمَنَا وَسَقَانَا وَكَفَانَا وَآوَانَا

فَكَمْ مِمَّنْ لَا كَافِيَ لَهُ وَلَا مُؤْوِيَّ

El-hāmdu lil-lāhil-ledhī atāmenā ve sekānā ve
kefānā ve āvānā, fe kem mim-men lā kāfije
lehū ve lā mu'vije

“Falënderimi qoftë për All-llahun i cili na ushqeu, na dha të pimë, të vishemi, të kemi me

nuk kanë me bollëk dhe nuk kanë strehim”.¹²³

Ndërsa, si fjalë përfundimtare thuaje:

اللَّهُمَّ أَسَلْتُ نَفْسِي إِلَيْكَ،

وَفَوَّضْتُ أَمْرِي إِلَيْكَ، وَأَلْجَأْتُ ظَهْرِي إِلَيْكَ، رَغْبَةً وَرَهْبَةً

إِلَيْكَ، لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنْجَى مِنْكَ إِلَّا إِلَيْكَ، آمَنْتُ بِكِتَابِكَ

الَّذِي أَنْزَلْتَ، وَنَبِيِّكَ الَّذِي أَرْسَلْتَ

All-Ilāhumme eslemtu nefsi ilejke ve fev-vedtu emri ilejke ve elxhe'tu dñahrī ilejke ragbeten ve rehbeten ilejke lā melxhe'e velā munxhije minke il-lā ilejk. Āmentu bi kitābikel-ledhī enzelte ve nebijjikel-ledhī erselt

“O All-llahu im, veten ta kam dorëzuar Ty, çështjen time e kam ngritur te Ti dhe shpinën (fuqinë) time e kam mbështetur në Ty, nga dëshira dhe droja ndaj Teje; s’ka strehim e as shpëtim nga Ti përveç se tek Ti. Kam besuar në librin tënd të cilin e ke zbritur dhe Pejgamberin tënd të cilin e ke dërguar”¹²⁴

Ëndrra

“Nëse sheh ndonjë ëndërr që e pëlqen, le të mos ia tregojë kujt, pos atij që e do”.¹²⁵

“E nëse sheh diçka që nuk e pëlqen, le të pështyjë nga e majta tri herë, le të kërkojë

ta ndërrojë anën në të cilën ka qenë i shtrirë”.¹²⁶

“Le të mos ia përmend askujt se ajo nuk do ta dëmtojë” dhe “le të ngrihet e le të falet”.¹²⁷

Kur trembesh në gjumë

Thuaj:

أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّةِ ، مِنْ غَضَبِهِ وَعِقَابِهِ
وَشَرِّ عِبَادِهِ وَمِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ وَأَنْ يَحْضُرُونِ

Eûûdhu bi kelimâtil-lāhit-tāmmeh min gaḍabihī ve ikābihī ve sher-ri ibādihi ve min hemezātish-shejātini ve en jaḥḍurūn

“Kërkoj mbrojtje përmes fjalëve të plota të All-llahut nga hidhërimi dhe dënimi i Tij, nga shherri i robërve të Tij dhe nga shqetësimet e shejtanëve dhe prania e tyre”.¹²⁸

Thuaj:

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ ، لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ
رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَرَبُّ
الْأَرْضِ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ

Lā ilāhe il-lall-llāhul aḏḏhīmul ḥalīm. Lā ilāhe il-
lall-llāhu rabbul ārshil āḏḏhīm. Lā ilāhe il-
lall-llāhu rabbus-semāvāti ve rabbul erḏi rabbul
ārshil kerīm

“Nuk ka hyjni tjetër, përveç All-llahut, të
madh e të butë. Nuk ka hyjni tjetër përveç
All-llahut, Zot i arshit të madh. Nuk ka hyjni
tjetër përveç All-llahut, Zot i qiejve e i tokës,
Zot i arshit të ndershëm”.¹²⁹

Pejgamberi ﷺ ka thënë: Nuk ka rob që kur
ta gjejë ndonjë shqetësim apo dëshpërim e të
thotë:

مَاضٍ فِي حُكْمِكَ ، عَدْلٌ فِي قَضَائِكَ ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ
 لَكَ ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ ، أَوْ عَلَّمْتَهُ
 أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ ، أَوْ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ ، أَنْ
 تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي ، وَنُورَ بَصَرِي وَجَلَاءَ حُزْنِي ،
 وَذَهَابَ هَمِّي وَعَمِّي

All-llāhumme innī ābduke ve ibnu ābdike ve
 ibnu emetike nāšijetī bijedike mađin fijje
 ħukmuke ādlun fijje kađāuke es'eluke bi kul-li
 ismin huve leke semmejte bihī nefseke ev
 enzeltehū fī kitābike ev āl-lemtehū eñaden min
 ħalkike ev iste'therte bihī fī ĩlmil gajbi ĩndeke en
 texh'ālel ħur'āne rebīā ħalbī ve nūre bešarī ve
 xhelāe ħuznī ve dhehābe hemmī ve gammī

“O All-llahu im, unë jam rob i Yt, biri i robit
 Tënd dhe biri i robëreshës Tënde, balli im
 (caktimi dhe fati im) është në dorën Tënde,
 pushteti Yt realizohet tek unë, gjykimi Yt është i
 drejtë për mua. Të lus me çdo emër që Ty të
 takon, me të cilin e quajte Vetën, apo e ke
 zbritur në librin Tënd, apo e ke mësuar ndonjë
 nga krijesat Tua, apo e ke rezervuar në dijen e
 fshehtë të Ti - që Kur'anin ta bësh pranverë të
 zemrës sime, nur të shikimit tim, heqje të dësh-

mit tim”, e që All-llahu mos t’ia zëvendësojë dëshpërimin me gëzim.¹³⁰

Kur ke frikë nga dikush

Thuaj:

اللَّهُمَّ إِنَّا نَجْعَلُكَ فِي نُحُورِهِمْ وَنَعُوذُ بِكَ مِنْ شُرُورِهِمْ

All-llāhumme innā nexh’āluke fī nuḥūrihim ve
neūūdhu bike min shurūrihim

“O All-llahu jonë, Ty t’i lëmë në disponim qafat e tyre dhe kërkojmë mbrojtje në Ty nga sherri i tyre”.¹³¹

Kur të ngarkon ndonjë çështje

Thuaj:

حَسْبِيَ اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Ḥasbijall-llāhu ve nîmel-vekîl

“Më mjafton All-llahu që është përkujdesësi më i mirë”.¹³²

Thuaj:

اللَّهُمَّ لَا سَهْلَ إِلَّا مَا جَعَلْتَهُ سَهْلًا وَأَنْتَ تَجْعَلُ
الْحَزْنَ إِذَا شِئْتَ سَهْلًا

All-llāhumme lā sehle il-lā mā xheâltehū
sehlen ve ente texh'âlul hazene idhā shi'te
sehlā

“O All-llahu im, s’ka lehtësi përveç asaj që
Ti e bën të lehtë. Ti je Ai që të vështirën kur të
duash e bën të lehtë”.¹³³

Kur të hidhërohesh

Thuaj:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

Eûūdhu bil-lāhi minesh-shejtānir-raxhīm
“Kërkoj mbrojtje te All-llahu prej shejtanit
të mallkuar”.¹³⁴

Kur të ndodhë ajo që nuk e zgjedh

Thuaj:

قَدَرَ اللَّهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ

Kadderall-llāhu ve mā shāe feâl
“All-llahu caktoi dhe ç’deshi, bëri”.¹³⁵

Thuaj:

اللَّهُمَّ اكْفِنِي بِحَلَالِكَ عَنْ حَرَامِكَ وَاغْنِنِي بِفَضْلِكَ عَمَّنْ سِوَاكَ

All-llāhummekfinī bi ḥalālike ān ḥarāmike
vagninī bi fadlike āmmen sivāk

“O All-llahu im, ma mjafto hallallin Tënd nga harami Yt dhe më pavarëso me mirësinë Tënde nga çdokush, pos Teje”.¹³⁶

Kur të ndodhë ndonjë fatkeqësi e madhe apo e vogël

Thuaj:

إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ اللَّهُمَّ أَجْرُنِي فِي
مُصِيبَتِي وَاخْلُفْ لِي خَيْرًا مِنْهَا

Innā lil-lāhi ve in-nā ilejhi rāxhiūūn.

All-llāhumme'xhurnī fī mušibetī vaḥlufli ḥajren
minhā

“Ne jemi të All-llahut dhe te Ai kthehemi. O All-llahu im, më shpërble në fatkeqësinë time dhe ma zëvendëso me më të mirë”.¹³⁷

për ndonjë sëmundje në trup

Vëre dorën tënde mbi pjesën që të dhemb në trup dhe thuaj:

بِسْمِ اللّٰهِ اَعُوْذُ بِاللّٰهِ وَقَدْرَتِهِ مِنْ شَرِّ مَا اُجِدُ وَاِحَاذِرِ

Bismil-lāh. Eûūdhu bil-lāhi ve kûdretihi min sher-ri mā exhidu ve uñādhir

“Në emër të All-llahut (tre herë). Kërkoj mbrojtje te All-llahu dhe në fuqinë e Tij nga sherri i asaj që e ndjej dhe ia kam frikën (shtatë herë)”.¹³⁸

Me çka duhet fryer të sëmurin

Lëmoje me dorën e djathtë dhe thuaj:

اللّٰهُمَّ رَبَّ النَّاسِ ، اذْهَبِ الْبَاسَ ، اشف أنت الشافي
لا شفاء إلا شفاؤك ، شفاء لا يغادر سقماً

All-llāhumme rabben-nāsi edhhibil be'se, ishfi entesh-shāfi lā shifāe il-lā shifāuke shifāen lā jugādiru sekamā

“O All-llahu im që je Zot i njerëzve, hiqe sëmundjen. Shëro se Ti je ai që shëron. S'ka

Kur ta vizitosh të sëmurin

Thuaj në prani të tij shtatë herë:

أَسْأَلُ اللَّهَ الْعَظِيمَ رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ أَنْ يَشْفِيكَ

Es'elull-llāhel āḏhīme rabbel ārshil āḏhīmi en
jeshfijek

“Lus All-llahun e madh i cili është Zot i arshit të madh që të të shërojë”.¹⁴⁰

Po ashtu thuaj:

لَا بَأْسَ ، طَهُورٌ إِنْ شَاءَ اللَّهُ

Lā be'se ṭahūrun inshā All-llah

“S’ka gjë, pastrim e ke nëse do All-llahu”.¹⁴¹

Në rast vdekjeje

Atij që është në shtrat të vdekjes duhet t’ia përkujtojmë (tallkinin, e që është fjala)

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

Lā ilāhe il-lāll-llāh

“Nuk ka hyjni tjetër përveç All-llahut”.¹⁴²

Ia mbyllim sytë pas vdekjes dhe themi:

دَرَجَتُهُ فِي الْمَهْدِيِّينَ ، وَاخْلَفَهُ فِي عَقْبِهِ فِي الْغَابِرِينَ ، وَاعْفِرْ
لَنَا وَلَهُ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ ، وَافْسَحْ لَهُ فِي قَبْرِهِ وَنورَ لَهُ فِيهِ

All-llāhummagfir li fulān verfā derexhetehū fil
mehdijjine vaħlufhu fi ākibihī fil gābirine vagfir
lenā ve lehū jā rabbel āālemīne vefsaħ lehū fi
kabrihī ve nevvir lehū fih

“O All-llahu im, fale (filanin), ngrite pozitën
e tij në atë të të udhëzuarve, mundëso që të të
pasardhës si të parët e mirë, na fal neve dhe atë
o Zot i botëve. Bëja të gjerë varrin e tij dhe sjelli
nur në të”.¹⁴³

Kur t'i shprehësh ngushëllime një muslimani

Thuaj:

إِنَّ لِلَّهِ مَا أَخَذَ ، وَلَهُ مَا أُعْطِيَ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ
بِأَجَلٍ مُّسَمًّى ، فَلْتَصْبِرْ وَلْتَحْتَسِبْ

Inne lil-lāhi mā eħadhe ve lehū mā aā'tā ve
kul-lu shej'in īndehū bi exhelin musemmā. Fel-
tašbir vel taħtesib

jep dhe çdo gjë të Ai është me afat të caktuar.
Kij durim dhe kij besim”.¹⁴⁴

Kur t'i vizitosh varrezat

Thuaj:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
وَالْمُسْلِمِينَ، وَإِنَّا إِن شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لِلْآحِقُونَ ، نَسْأَلُ اللَّهَ لَنَا
وَلَكُمْ الْعَافِيَةَ

Es-selāmu âlejkum ehled-dijāri minel
mu'minīne vel-muslimīne ve innā inshā
All-llāhu bikum le lāhīkūn. Nes'elull-llāhe lenā
ve lekumul āāfijeh

“Es-selamu alejkum, o banorë të këtij vendi,
besimtarë e muslimanë. Edhe ne, insha All-llah,
juve do t’ju bashkangjitemi. Lusim All-llahun
për ne dhe për ju që të na falë”.¹⁴⁵

Thuaj:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَهَا وَخَيْرَ مَا فِيهَا وَخَيْرَ مَا
أُرْسِلْتُ بِهِ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّهَا وَشَرِّ مَا فِيهَا وَشَرِّ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ
All-llāhumme innī es'eluke ĥajrehā ve ĥajre mā
fihā ve ĥajre mā ursilet bihī ve eūūdhu bike
min sher-rihā ve sher-ri mā fihā ve sher-ri mā
ursilet bih

“O All-llahu im, kërkoj prej Teje të na mundësosh të mirën e saj, të mirën që e përmban dhe të mirën për të cilën e ke dërguar; të na mbrosh nga e keqja e saj, të keqen që e përmban dhe të keqen për të cilën e ke dërguar”.¹⁴⁶

Kur të bubullojë

Thuaj:

اللَّهُمَّ لَا تَقْتُلْنَا بِغَضَبِكَ ، وَلَا تُهْلِكْنَا بِعِذَابِكَ ،
وَعَافِنَا قَبْلَ ذَلِكَ

All-llāhumme lā taktulnā bigaḍabike velā
tuhliknā bi âdhābike ve âāfina kable dhālik

min Tënd, mos na shkatërro me dënimin Tënd dhe para së gjithash na fal”.¹⁴⁷

Kur e sheh hënën e re në fillim të muajit

Thuaj:

اللَّهُمَّ أَهْلُهُ عَلَيْنَا بِالْيُمْنِ وَالْإِيمَانِ، وَالسَّلَامَةِ
وَالْإِسْلَامِ، وَالتَّوْفِيقِ لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى رَبِّي وَرَبُّكَ اللَّهُ

All-llāhumme ehhilhu ālejnā bil jumni vel imāni
ves-selāmeti vel islām, vet-tevfīki limā tuħibbu
ve terdā. Rabbī ve rabbukall-llāh

“O All-llahu im, na e sjell këtë Hënë të re me begati e besim, me shpëtim e Islam, me pëlqim për atë që Ti e do dhe je i kënaqur. Zoti im dhe Zoti yt (oj hënë) është All-llahu”¹⁴⁸

Thuaj:

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّ هَذَا الْغَاسِقِ إِذَا وَقَبَ

Eûdhu bil-lâhi min sher-ri hâdhel gâsiki idhâ
vekab

“Kërkoj mbrojtje te All-llahu nga sherri i
kësaj hëne kur të errësohet”.¹⁴⁹

Kur të errësohen dielli apo hëna

“Përmendeni All-llahun, madhërojeni, faluni
dhe jepni sadakë”.¹⁵⁰

Po ashtu duhet falur namazin e Kusufit
(errësimin të diellit) dhe Husufit (errësimin të
hënës).

Teshtitja dhe hapja e gojës

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Kur ndokush nga ju
teshëtinë, le të thotë: Elhāmdulil-lāh (falënde-
rimi i takon All-llahut), ndërsa vëllai i tij le t’ia
kthejë me fjalën: Jerhāmukall-llāh (All-llahu të
mëshiroftë). Kur t’ia kthejë me fjalën

llāh ve jušliḥu bālekum (All-llahu ju udhëzofte dhe jua përmirësotë gjendjen)".¹⁵¹

“I Dërguari ﷺ kur teshtinte e vinte dorën e tij ose ndonjë teshë në gojë dhe me të e pengonte dhe e ulte zërin e tij”.¹⁵²

“All-llahu e do njeriun që teshtinë, por e urren hapësin e gojës”.¹⁵³

“Kur dikujt nga ju i hapet goja, le ta pengojë sa të mundet, sepse kur ndokush nga ju e hap gojën, me të përqeshet shejtani”.¹⁵⁴

“Kur dikujt nga ju i hapet goja, le ta vërë dorën në gojë, sepse shejtani hy në të (nga goja)”.¹⁵⁵

Kur sheh diçka që të pëlqen

Thuaj:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ

Elḥamdu lil-lāhil-ledhī bi nīmetihī tetimuṣ-
ṣāliḥāt

“Falënderimi i qoftë All-llahut përmes begatitve të të cilit plotësohen të mirat”.¹⁵⁶

Thuaj:

الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ

Elhāmdu lil-lāhi ālā kul-li hāl

“Falënderimi i qoftë All-llahut për çdo gjendje”.¹⁵⁷

Kur sheh në vete, në pasurinë tënde ose te dikush tjetër diç që të gëzon shumë:

“Lutu duke kërkuar bekim (bereket nga All-llahu), sepse syri është hak (ndikon)”.¹⁵⁸

Kur rri në ndonjë ndejë e pastaj ngrihesh

I Dërguari ﷺ ka thënë:

Kush ulet në ndonjë ndejë në të cilin ka folur shumë, para se të ngrihet nga ndeja le të thotë:

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ

وَبِحَمْدِكَ ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

Subhānekall-llāhumme ve bi hāmdike eshhedu en lā ilāhe il-lā ente estagfiruke ve etūbu ilejk

“I dëlirë je Ti o All-llahu im, Ty të takon falënderimi. Dëshmoj se nuk ka hyjni tjetër pos

All-llahu do t'ia falë gabimet e bëra në atë ndejë.¹⁵⁹

Kur e sheh vëllain tënd duke qeshur

Një ditë Umer bin Hattabi hyri te Resulull-llahu ﷺ dhe e pa duke qeshur. Në atë rast Umeri i tha: “All-llahu i buzëqeshtë dhëmbët tu, o i Dërguari i All-llahut”.¹⁶⁰

Kur e sheh dikë që e ka qëlluar ndonjë fatkeqësi

Thuaj:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَافَانِي مِمَّا ابْتَلَاكَ بِهِ،
وَفَضَّلَنِي عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ خُلِقَ تَفْضِيلًا

Elhāmdu lil-lāhil-ledhī āāfānī mimmā ibtelāke
bihī ve faddālenī ālā kethīrin mimmēn hāleka
tefdīlā

“Falënderim All-llahut i cili më ruajti nga ajo që të sprovoi dhe më ka mbivlerësuar nga shumë krijesa me mirësi”.¹⁶¹

Kur ta dëgjoni zërin e gjelit apo të gomarit

I Dërguari ﷺ ka thënë:

“Kur ta dëgjoni zërin e gjelit, luteni All-llahun që t’u japë nga mirësitë e Tij, sepse ai ka parë melek, e kur ta dëgjoni palljen e gomarit, kërkon mbrojtje te All-llahu nga shejtani i mallkuar, sepse ai ka parë shejtan”.¹⁶²

Kur të hysh në treg

Kush hyn në treg e thotë:

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَهُوَ حَيٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Lā ilāhe il-lall-llāhu vaḥdehū lā sherīke leh,
lehu mulku ve lehu ḥamdu juḥij ve jumitu ve
huve ḥajjun lā jemūt, bi jedihil ḥajr, ve huve ālā
kul-li shej’in kādir

“Nuk ka hyjni tjetër përveç All-llahut, i vetëm e i pashoq. Atij i takojnë sundimi dhe falënderimi, (Ai) ngjall dhe vdes e Ai është gjallë e nuk vdesë, në dorën e Tij është mirësia dhe Ai për çdo gjë është i mundshëm”, atij All-llahu do

fshijë me mijëra e mijëra të këqija dhe do ta ngrisë me mijëra e mijëra shkallë.¹⁶³

Kur të bëhet ndonjë e mirë

Atij që ta ka bërë të mirën thuaji:

جزاكَ اللهُ خَيْرًا

Xhezākall-Ilāhu ħajren

“All-Ilahu të shpërbleftë me të mira”.¹⁶⁴

Vlera e duasë

Në Kur’an thuhet:

“Zoti juaj ka thënë: Më thirrni Mua, Unë ju përgjigjem”. (*Gafir, 60*)

“E kur robërit e Mi të pyesin ty për Mua, Unë jam afër, i përgjigjem lutjes kur lutësi më lutet”. (*Bekare, 186*)

Pejgamberi ﷺ ka thënë: “Duaja në të vërtetë është ibadet”.¹⁶⁵

رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

Rabbenā tekabbel minnā inneke entes-semīl
 ālīm

“Zoti ynë, pranoje prej nesh, se me të vërte-
 të Ti je që dëgjon dhe di”. (*Bekare, 127*)

وَتُبُّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

Ve tub ālejnā inneke entet-tevvābur-raḥīm

“Na fal neve, vërtet Ti je që falë shumë, je
 mëshirues”. (*Bekare, 128*)

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

Rabbenā ātinā fid-dunjā ḥāseneten ve fil
 āḥireti ḥāseneten ve kinā ādhāben-nār

“Zoti ynë, na jep të mira në këtë jetë, të mira
 edhe në botën tjetër dhe na ruaj prej dënimit me
 zjarr”. (*Bekare, 200*)

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَدْمَانَا وَأَنْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

Rabbenā efrig ālejnā šabren ve thebbit
 akdāmenā venšurnā ālel kavmil kāfirin

“Zoti ynë, na dhuro durim! Na i përforco
 këmbët tona dhe na ndihmo kundër pabesimta-
 rëve!” (*Bekare, 250*)

ربنا لا تزعقلونا بعد إذ هديتنا ، وهب لنا من لدنك

رحمةً . إِنَّكَ أَنْتَ الْوَهَّابُ

Rabbenā lā tuzig kulūbenā bāde idh hedejtenā
ve heblenā min ledunke raḥīmeḥ, inneke entel
vehhāb

“Zoti ynë, mos na i lako zemrat tona pasi na drejtove, na dhuro mëshirën Tënde meqë vetëm Ti je dhurues i madh”. (*Ali Imran, 8*)

رَبُّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

Rabbenā āmennā bimā enzelte vet-tebā'ner-
resūle fektubnā meāsh-shāhidīn

“Zoti ynë, ne e besuam atë që e zbritë, e pasuam Të Dërguarin, pra shënona bashkë me ata që dëshmojnë (besimin e drejtë)!” (*Ali Imran, 53*)

رَبِّ هَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ ذُرِّيَّةً طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ

Rabbi heb lī min ledunke dhur-rijjeten tajjibeh,
inneke entes-semīūd-duāā'

“Zoti im, më fal mua nga ana Yte një pasardhës (fëmijë) të mirë. Vërtet, Ti je dëgjues i lutjes!” (*Ali Imran, 38*)

وَأَنْصُرُنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ

Rabbenagfir lenā dhunūbenā ve isrāfenā fi
emrinā ve thebbit akdāmenā venšurnā ālel
kavmil kāfirin

“Zoti ynë, na i fal gjynahet tona dhe lëshimet në punët tona dhe na i forco këmbët (në luftë), e ndihmona kundër popullit jobesimtar!”
(*Ali Imran, 147*)

رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا، وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا، وَتَوَفَّنَا مَعَ
الْأَبْرَارِ، رَبَّنَا وَآتِنَا مَا وَعَدْتَنَا عَلَى رِسْلِكَ وَلَا تَخْزِنَا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ، إِنَّكَ لَا تَخْلِفُ الْمِيعَادَ

Rabbenā fagfir lenā dhunūbenā ve keffir ānnā
sejjiātinā ve teveffenā meāl ebrār. Rabbenā ve
ātinā mā veādtenā ālā rusulike ve lā tuħzinā
jevmeļ kijāmeļ, inneke lā tuħliful miāād

“Zoti ynë, na i fal gjynahet tona, na i mbulo të metat tona dhe pas vdekjes na bashko me të mirët! Zoti ynë, jepna atë që nëpërmjet Të dërguarve Tu na e premtove dhe në Ditën e kijametit mos na turpëro; vërtet, Ti je ai që nuk e shkel premtimin!” (*Ali Imran, 193-194*)

رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا ، وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ

من الخاسرين

Rabbenā d̄halemnā enfusenā ve in lem tagfir
lenā ve terhāmnā le nekūnenne minel hāsirīn

“Zoti ynë, ne e dëmtuam vetveten tonë, e në
qoftë se nuk na falë dhe nuk na mëshiron, ne
me siguri do të jemi prej të shkatërruarve!”
(*A'rafë*, 23)

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِأَخِي ، وَأَدْخِلْنَا فِي رَحْمَتِكَ وَأَنْتَ أَرْحَمُ
الرَّاحِمِينَ

Rabbigfir lī ve li eḥī ve ed'hilnā fī raḥmetike ve
ente erhāmur-rāḥimīn

“Zoti im, më fal mua dhe fale vëllain tim
dhe na dhuro mëshirën Tënde, se Ti je më i më-
shirshmi prej mëshiruesve”. (*A'rafë*, 151)

رَبُّنَا افْتَحْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ ، وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ

Rabbenaf taḥ bejnenā ve bejne kavminā bil
ḥakki ve ente ḥajrul fātīhīn

“Zoti ynë, vendose ndërmjet nesh dhe
ndërmjet popullit tonë gjykimin Tënd të drejtë,
se Ti je më i miri gjykatës”. (*A'rafë*, 89)

رَبِّ اجْعَلْنِي مَعِمْ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ

Rabbixh'álnī mukīmeš-šalāti ve min dhur-rijjetī
rabbenā ve tekabbel duāā'

“O Zoti im, më bën mua nga ata që falin namazin e edhe prej pasardhësve të mi dhe pranoje lutjen time, o Zoti ynë!” (*Ibrahim, 40*)

رَبِّ أَدْخِلْنِيْ مُدْخَلَ صِدْقٍ ، وَأَخْرِجْنِيْ مُخْرَجَ صِدْقٍ ،
وَاجْعَلْ لِيْ مِنْ لَّدُنْكَ سُلْطٰنًا نَّصِيْرًا

Rabbi ed ħilnī mud'ħale šidkin ve aħrixhni
muħrexhe šidkin vexh'āl lī min ledunke
sultānen neširā

“Zoti im, më shpjer në vend të mirë dhe më nxjerr në mënyrë të ndershme dhe nga ana Jote më dhuro fuqi ndihmuese”. (*Isra, 80*)

رَبِّ أَنْزِلْنِيْ مُنْزِلًا مُّبٰرَكًا ، وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِيْنَ

Rabbi enzilnī munzelen mubāreken ve ente
ħajrul munzilīn

“Zoti im, më zbarko në një vend të bekuar, e Ti je më i miri i atyre që bëjnë vendosjen!” (*Mu'minunë, 29*)

Rabbenāšrif ānnā ādhābe xhehenneme inne
ādhābehā kāne garāmā

“Zoti ynë, largoje prej nesh vuajtjen e xhehennemit, e s’ka dyshim se vuajtja në të është gjëja më e rëndë”. (*Furkan, 65*)

رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

Rabenā heb lenā min ezvāxhinā ve dhur-
rijjātinā kur-rete aājūnin vexh’ālnā lil muttekīne
imāmā

“Zoti ynë, na bën që të jemi të gëzuar me (punën) e grave tona dhe të pasardhësve tanë, e neve na bën shembull për të devotshmit”. (*Furkan, 74*)

رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى
وَالِدِي، وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ ، وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي
عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ

Rabbi evzīnī en eshkure nīmetekel-letī enānte
ālejje ve ālā vālidejje ve en aāmele šāliḥān
terdāhu ve ed’hīlnī bi raḥmetike fī ībādikeš-
šāliḥīn

mirat Tuaja që m'i dhurove mua dhe prindërve të mi dhe që të bëj vepra të mira që Ti i pëlqen, e me mëshirën Tënde më fut në mesin e robërve Tu të mirë!” (*Neml, 19*)

رَبُّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنْبَأْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ

Rabbenā âlejke tevek-kelnā ve ilejke enebnā
ve ilejkel mešīr

“Zoti ynë, vetëm Ty të jemi mbështetur, vetëm nga Ti jemi të kthyer dhe vetëm te Ti është e ardhmja!” (*Mumtebine, 4*)

رَبُّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا ، وَاعْفِرْ لَنَا رَبُّنَا ، إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

Rabbenā lā texh'âlnā fitneten lil-ledhīne keferū
vagfir lenā rabbenā inneke entel âzīzul ħakīm

“Zoti ynë, mos na bën sprovë në duart e atyre që nuk besuan dhe falna Zoti ynë, Ti je ngadhënjyesi, i urti” (*Mumtebine, 5*)

رَبُّنَا أَتَمِّمْ لَنَا نُورَنَا ، وَاعْفِرْ لَنَا ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

Rabbenā etmim lenā nūrenā vagfir lenā inneke
âlā kul-li shej'in kādīr

Vërtet, Ti je i plotfuqishëm për çdo send”.
(*Tabrim, 8*)

Nga duatë e përgjithshme të Pejgamberit ﷺ

اللهم إني أسألك الهدى ، و التُّقى والعَفَافَ، وَالغِنَى
All-llāhumme innī es'elukel-hudā vet-tukā vel-
āfāfe vel-ginā

“O All-llahu im, unë kërkoj prej Teje udhëzimin, devotshmërinë, faljen dhe mjaftueshmërinë”.¹⁶⁶

يا مُقَلِّبَ الْقُلُوبِ ثَبِّتْ قَلْبِي عَلَى دِينِكَ

Jā muḳal-libel kulūbi thebbit ḳalbī ālā dīnik

“O ndryshues i zemrave, përforcoje zemrën time në fenë Tënde”.¹⁶⁷

All-llāhumme mušar-rifel kulūbi šar-rif
kulūbenā ālā tātīk

“O All-llahu im, Ti që je kthyes i zemrave,
kthei zemrat tona në nënshtrimin Tënd”.¹⁶⁸

اللهم أصلح لي ديني الذي هو عصمة أمري،
وأصلح لي دنياي التي فيها معاشي، وأصلح لي آخرتي
التي فيها معادي، واجعل الحياة زيادةً لي في كلِّ
خيرٍ، واجعل الموت راحةً لي من كلِّ شرِّ

All-llahummaš-lih lije dīnijel-ledhī huve išmetu
emrī vašlih lije dunjājel-letī fihā meāāshī vašlih
lije āhiretil-letī fihā meāādī vexh'ālil hājāte
zijādeten lī fī kul-li hājrin vexh'ālil mevte
rāhāten lī min kul-li sher-r

“O All-llahu im, ma përmirëso fenë time e
cila është mbrojtje e çështjes sime, ma përmirë-
so dunjanë time në të cilën jetoj dhe ma përmirë-
so ahiretin tim në të cilin do të kthehem. Ma
bën jetën shtesë të çdo të mire dhe ma bën
vdekjen rehati nga çdo e keqe”.¹⁶⁹

عَافِيَتِكَ، وَفَجَاءَ نِعْمَتِكَ، وَجَمِيعَ سَخَطِكَ

All-llāhumme innī eūūdhu bike min zevāli
niimetike ve teħavvuli āāfijetike ve fuxhāeti
nikmetike ve xhemīī seħatik

“O All-llahu im, kërkoj të më mbrosh nga
ndërprerja e dhuntisë Tënde, nga largimi i faljes
Tënde, nga ardhja e papritur e dënimit Tënd
dhe e hidhërimit Tënd në çdo gjë”¹⁷⁰

اللهم اغفر لي خطيئتي وجهلي، وإسرافي في
أمرى، وما أنت أعلمُ به مني اللهم اغفر لي جدِّي وهزلي
وخطئي وعمدي، وكلُّ ذلك عندي، اللهم اغفر لي ما قدّمتُ
وما أخرتُ، وما أسررتُ وما أعلنتُ، وما أنت أعلمُ به مني
أنت المُقدِّمُ، وأنت المُؤخِّرُ وأنت على كل شيء قدير

All-llāhummagfir lī ħatīeti ve xhehlī ve isrāfi fi
emrī ve mā ente aālemu bihī minnī.

All-llāhummagfir lī xheddī ve hezlī ve ħataī ve
āmdī ve kul-lu dhālike īndī. All-llāhummagfir lī
mā kaddemtu ve mā aħħartu ve mā esrertu ve
mā aālentu ve mā ente aālemu bihī minnī.

Entel muḳaddimu ve entel mueħħiru ve ente
ālā kul-li shej'in ḳadīr

“O All-llahu im, ma fal gabimin tim, paditu-
rinë time, teprimin tim në çështjen time dhe atë
për të cilën Ti je më i njohur se unë. O All-llahu

në shaka, atë që e bëj si lëshim dhe atë që e bëj me qëllim, sepse të gjitha këto veti janë te unë. O All-llahu im, ma fal atë që e kam bërë në të kaluarën dhe atë që do ta bëj në të ardhmen, atë që e kam bërë fshehurazi dhe atë që e kam bërë haptazi dhe atë për të cilin Ti je më i njohur se unë. Ti je i pari dhe Ti je i fundit dhe Ti për çdo gjë je i plotëfuqishëm”.¹⁷¹

“Secilit prej jush do t’i pranohet lutja përderisa nuk ngutet e të thotë: e luta Zotin tim, por nuk m’u pranua”.¹⁷²

Leximi i Kur’anit

Dije vëlla i dashur, se leximi i Kur’anit është përkujtimi më i mirë. I Dërguari ﷺ, ka thënë: “Lexojeni Kur’anin se ai Ditën e kijametit atyre që e lexojnë u vjen ndërmjetës (shefaatxhi për gabimet e tyre)”.¹⁷³

“Kush lexon një shkronjë nga libri i All-llahut ai ka një të mirë. E e mira vlerësohet me dhjetë si ajo. Nuk them se: elif, lam, mim janë një shkronjë por elifi shkronjë, lami shkronjë dhe mimi shkronjë”.¹⁷⁴

vete Kur'anin dha ia mëson atë tjetërkujt".¹⁷⁵

“Ai që e lexon Kur'anin dhe është i shkathët në të, është me dërguesit e ndershëm e të pastër (prej melekëve), e ai që e lexon Kur'anin, por jo rrjedhshëm duke e pasur vështirë, ai i ka dy shpërblime”.¹⁷⁶

Në lidhje me Kulhuvall-llahun, Pejgamberi ﷺ ka thënë: “Kjo sure e ka vlerën e një të tretës së Kur'anit”.¹⁷⁷

“Ka një sure në Kur'an që ka tridhjetë ajete, aq ka ndërmjetësuar për njërin (që e ka lexuar), saqë është falë (prej All-llahut). Ajo është: Tebar-ekel-ledhi bijedihil-mulk”. (sureja e 67-të, sureja Mulk).¹⁷⁸

“Mos i bëni shtëpitë tuaja varreza. Shejtani ik nga një shtëpi në të cilën lexohet sureja Bekare”.¹⁷⁹

“Ditën e Kijametit do të sillen Kur'ani dhe ata që e kanë lexuar dhe kanë vepruar sipas tij në këtë botë. Atyre që janë të tillë u shkojnë përpara sureja Bekare dhe Ali Imran, të cilat dëshmojnë për ata që i kanë lexuar”.¹⁸⁰

Pejgamberi ﷺ ka thënë: “Kush i beson All-llahut dhe Ditës së Ahiretit, le të thotë fjalë të mirë ose le të heshtë”.¹⁸¹

“Robi mund të thotë fjalë për të cilën ai nuk është i sigurt. Ajo mund ta shpie në zjarr, në thellësi më të madhe sesa largësia midis Lindjes e Perëndimit”.¹⁸²

Imam Neveviu në librin e tij “El edhkar” thotë: “Dije se çdo person i moshërritur e ka për detyrë ta ruajë gjuhën e tij nga çdo fjalë, përpos fjalës për të cilën paraqitet nevoja për ta thënë. Atëherë kur fjala e thënë e plotëson kërkesën, sunnet është të ndërpritet, sepse ndonjëherë fjala e lejuar tërheq në haram ose në mekruh. Kështu zakonisht ndodh shpesh, andaj nëse ndërpritet fjala, shpëtohet nga llogaria”.

Pejgamberi ﷺ thotë: “Mos flitni shumë pa e përmendur All-llahun, sepse të folurit shumë pa përmendjen e All-llahut është ashpërsim për zemrën, ndërsa njerëzit që janë më larg All-llahut, janë ata që kanë zemër të ashpër”.¹⁸³

Nga Ukbete bin Amiri radijall-llahu anhu përcillet se ai e ka pyetur të Dërguarin ﷺ: “O

“Përmbaje veten nga të folurit, le të të mjaftojë shtëpia yte dhe qaj për gabimin tënd”.¹⁸⁴

Ndalimi i përgojimit

All-llahu i lartmadhëruar thotë: “O ju që keni besuar, largohuni prej dyshimeve të shumta, meqë disa dyshime janë gjynah dhe mos hulumtoni për zbulimin e të metave të njëri-tjetrit, mos përgojoni njëri-tjetrin; a mos ndonjëri prej jush dëshiron të hajë mishin e vëllait të vet të vdekur? Atë pra e urreni! Kini frikë nga ndëshkimi i All-llahut e All-llahu është mëshirues, Ai pranon shumë pendimin”.
(*Huxhuratë*, 12)

Resulull-llahu ﷺ në një rast i ka pyetur shokët e vet: “A e dini ç’është përgojimi?” Thanë: “All-llahu dhe i Dërguari i Tij e dinë më së miri”. Tha: “Të flasësh për vëllain tënd atë që ai e urren”. Njëri tha: “Ç’thua nëse vëllai im e ka atë që e them për të?” “Nëse e ka atë që ti e

që ti e thua për të, i ke shpifur” - u përgjigj ai.¹⁸⁵

Definimi i përgojimit, sipas asaj që e pohon Imam Neveviu në librin e tij “El edhkar”, është: T’ia përmendësh njeriut atë që e ka e është e urrejtur (dobësi e tij), pa marrë parasysh a është në trup, në fe, në çështje të dunjasë, në epsh, në karakter, në moral, në pasuri, në familje, në rroba, në të ecur e në lëvizje ose në gjithçka që i përket kësaj lëme, pa marrë parasysh a ia përmend me fjalë, me shkrim, me shenjë ose duke bërë me sy, me dorë ose me kokë.

Mënyra e veprimit: Çdo gjë me të cilën e informon tjetrin, e cila gjë është dobësi e muslimanit, është përgojim i ndaluar e që në të bën pjesë edhe imitimi, siç është: dikush të ecë i lakuar ose duke çaluar, me qëllim që ta tregojë të metën trupore të dikujt.

Në përgojim bën pjesë edhe kur thuhet: Disa njerëz po veprojnë kështu ose disa që i takuam sot, nëse atij që i tregohet e di se për kë bëhet fjalë. Në të bëjnë pjesë po ashtu edhe fjalët të cilat kanë për qëllim përgojimin, siç është për shembull kur dikush pyet: Si është gjendja e filanit? E ky ia pret: All-llahu na për-

lusim All-llahun t'na falë; All-llahu na e pranofte pendimin, e fjalë të tilla nga të cilat synohet përbuzja e tjetrit. Të gjitha këto fjalë janë përgojim i ndaluar.

Dije se përgojimi, ashtu siç i ndalohet përgojuesit ta përdorë, i ndalohet edhe dëgjuesit ta dëgjojë e ta vërtetojë. Ai që e dëgjon dikë se ka filluar të merret me përgojim të ndaluar, e ka obligim që ta ndalojë nëse nuk ka frikë se mund t'i sjellë ndonjë dëm konkret. Nëse ia ka frikën, e ka për detyrë t'ia mohojë një veprim të tillë me zemër dhe nëse i jepet mundësia, ta braktisë atë ndejë. E nëse ka mundësi t'ia mohojë atë gjest publikisht atëherë duhet ta bëjë atë, e nëse nuk vepron kështu, bëhet gjynahqar. Nëse me gjuhë i thotë "Hesht", kurse zemra e tij ka dëshirë të vazhdojë, për këtë Imam Gazaliu thotë: Ky veprim është dyfytirësi e cila nuk e shpëton nga gjynahu. Për të është e domosdoshme ta urrejë përgojimin me zemër. All-llahu i lartësuar thotë: "E kur i sheh ata se janë thelluar (me tallje) në çështjet Tona, largohu prej tyre derisa të kalojnë në bisedë tjetër. Nëse djalli të bën të harrosh (e

Ndalimi i bartjes së fjalëve (nemimeti)

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Në xhennet nuk hyn ai që bart fjalë”.¹⁸⁶

Nemimeti, siç thotë Imam Ebu Hamid el-Gazaliu, në të shumtën e rasteve përdoret për atë që i bartë fjalët nëpër njerëz, si p.sh. kur dikush thotë: “Filani për ty po thotë kështu”. Nemimeti nuk është i veçuar vetëm për këtë rast por në kuptim të tij hyn edhe zbulimi i asaj që është e urrejtur të zbulohet (publikohet), pa marrë parasysh a e urren një gjë të tillë ai që e bartë ose ai që i bartet apo dikush tjetër, pa marrë parasysh a bëhet zbulimi me fjalë, me shkrim, me shenjë, me lëvizje e diç të ngjashme si këto. Po ashtu pa marrë parasysh ajo që bartet a është fjalë apo vepër, a është diç e turpshme apo jo. E vërteta për bartjen e fjalëve është publikimi i sekretit dhe zbulimi i të mbuluarës, të cilat në të vërtetë urrehen që të zbulohen. Njeriu e ka për detyrë të heshtë për çdo gjë që e sheh në veprimin e njerëzve, përpos kur nga ajo

shmangë nga gjynahu. Nëse dikush e fshehë pasurinë e vet, ndërsa tjetri ua përcjell në veshë njerëzve, edhe kjo është nemimet (bartje fjalësh).

Llogaria ditore

“Lexoje librin tënd, mjafton që të jeshë sot vetëllogaritës i vetvetes”. (*Isra, 14*)

- A i ke falur pesë kohët e namazit me xhemat?

- A i ke falur pesë kohët e namazit me koncentrim e drojë?

- A i ke falur namazet nafile: tehexhjudin, duhanë, istiharen etj.?

- A ke agjëruar diç prej nafileve (ditën e hënë, të enjte, tri ditë në çdo muaj etj.)?

- A ke lexuar ndonjë pjesë nga Kur’ani me koncentrim e drojë. A ke mësuar diç përmendsh prej tij ose ta përsëritësh atë që e ke mësuar përmendsh?

- A i ke thënë lutjet e mëngjesit dhe të mbrëmjes me nënshtrim e bindje?

- A e ke thënë lutjen përkatëse për çdo veprim tëndin (kur ke rënë në shtrat e kur je zgjuar, gjatë hyrjes në nevojto, daljes nga shtëpia, hipjes në mjetin bartës, ushqimit, veshjes së rrobave, hyrjes në xhami dhe daljes nga ajo)?

ditës?

- A i ke zbatuar si duhet obligimet ndaj atyre që u takojnë? (Obligimi ndaj prindërve, bashkëshortes, fëmijëve, të afërmve, fqinjve, vëllëzërve, ndaj punës tënde, ndaj muslimanëve, ndaj da'ves - thirrjes në rrugë të All-llahut).

- A e ke dhënë zekatin e pasurisë tënde ose a ke dhënë ndonjë sadaka, qoftë ajo edhe e vogël?

- A e ke shoqëruar ndonjërin që nuk falet e ta këshillosh për namaz?

- A e ke këshilluar ndonjë vëlla musliman duke i ndihmuar që të bëjë ndonjë mirësi, e duke e penguar nga ndonjë e keqe?

- A ke bërë ndonjë vepër të mirë ose a i ke kryer ndonjë shërbim ndonjërit prej muslimanëve?

- A e ke kërkuar atë që është hallall dhe e pastër në lidhje me ushqimin tënd e veshjen tënde, gjatë përpjekjes për ta fituar atë që të është caktuar si furnizim?

- A je përpjekur që ta pastrosh vetveten nga ndonjë sjellje e përbuzur, veti nënçmuese ose traditë të keqe (hidhërimin, kryeneçësinë, ashpërsinë, mendjemadhësinë, të qeshurit dhe shakatë e tepruara. etj.)?

ndonjë moral fisnik, veti të lavdëruar, traditë të mirë ose a ke filluar ta praktikosh një sunnet të cilin e kishe braktisur (butësinë, durimin, mëshirën, turpin, mbështetjen në All-llahun, sinqeritetin, bujarinë, frikën nga All-llahu etj.)?

- A i ke vënë kontroll zemrës dhe a e ke ruajtur dhe pastruar prej gjynaheve të rrezikshme (mendjemadhësisë, syfaqësisë, urrejtjes, zilisë, lakmisë pas dunjasë etj.)?

- A i ke ndalë gjuhën dhe gjymtyrët tjera nga bërja e gjynaheve të mëdha dhe gjërave të ndaluara (gënjeshtria, përgojimi, bartja e fjalëve, të flasësh në emër të All-llahut pa dituri, mosulja e shikimit dhe mosfrenimi i epsheve të barkut dhe intimitetit, etj.)?

- A e ke kuptuar peshën e dunjasë në krahasim me ahiretin, ashtu që zemra nuk u lakmon hijeshive të saj (gruaja, fëmijët, pasuria, pozitat)?

- A e përkujton vdekjen dhe mundimet e saj, varrin dhe errësirën e tij, qëndrimin para duarve të All-llahut, në mënyrë që të jeshë i përgatitur për takimin me Të, ditën apo natën? (Këtë do ta ndihmonte vizita e varrezave).

prindërit dhe për të gjithë muslimanët?

- A je ndarë ndonjëherë në vetmi e ta keshë llogaritur veten për atë ditë?

- A e ke përmyllur ditën tënde me pendim të sinqertë, istigfar të përulur, duke vendosur e duke i premtuar All-llahut se do t'i përmirësosh lëshimet dhe se do ta shtosh angazhimin?

Istigfari

I Dërguari ﷺ ka thënë: “Pasha All-llahun, unë i kërkoj falje All-llahut dhe pendohem tek Ai brenda ditës më tepër se shtatëdhjetë herë”.¹⁸⁷

Nga Aisheja, radijall-llahu anha, përcillet se ajo ka thënë: - Resulull-llahu ﷺ para se të vdiste shpesh i thoshte këto fjalë:

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ ، أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَأَتُوبُ إِلَيْهِ

Subhānall-llāhi ve biḥamdihī estagfirull-llāhe
ve etūbu ilejh

“I dëlirë është All-llahu e i falënderuar. Kërkoj falje te All-llahu dhe pendohem tek Ai”.¹⁸⁸

Literatura e shfrytëzuar

- الأذكار النووي وشرحها : الفتوحات الربانية لابن علان.

1. El-Edhkār të Neveviut dhe komenti i tij i njohur me emrin “El-Futuħatur-rebbānijeh” prej Ibni Il-lanit.

- الكلم الطيب لابن تيمية تحقيق عبد القادر الأرنؤوط.

2. “El Kelimit-Ṭajjib” i Ibni Tejmijjes me redakturë të Abdulkadër Arnautit.

- تحفة الذاكرين للشوكاني شرح عدة الحصن الحصين لابن الجزري.

3. “Tuħfetudh-Dhākirīn” të Shevkanit, koment i Ūddetul ħišnil ħašīn të Ibni Xhuzerit.

- رياض الصالحين للنووي تحقيق عبد العزيز رباح وأحمد يوسف الدقاق.

4. “Rijađuŝ-ŝāliħīn” i Neveviut me redakturë të Abdulaziz Rebah dhe Ahmed Jusuf ed-Dikak.

5. “Zādul meâãd” të Ibni Kajjimit me redakturë të Shuajb dhe Abdulkadër Arnautit.

Referencat e haditheve

- 1 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Umeri radijall-llahu anhu.
- 2 Buhariu nga Ebu Musa el-Esh'ariu radijall-llahu anhu.
- 3 Hadithi hasen, Tirmidhiu nga Abdull-llah bin Busri radijall-llahu anhu.
- 4 Transmetojnë Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 5 Buhariu nga Ebu Dher-re radijall-llahu anhu.
- 6 Hadithi është hasen; e shënuan Ibni Sinnij, Tirmidhiu dhe Nesaiu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 7 Hadithi është hasen, Ebu Davudi dhe Hakimi nga Enes bin Maliku radijall-llahu anhu.

- 8 Hadithi është hasen, Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ebu Seid El-Huderijju radijall-llahu anhu.
- 9 Hadithi hasen, Ahmedi, Ibni Maxhe dhe Ibni Hibbani nga Ibni Umeri radijall-llahu anhu.
- 10 Hadithi është hasen sahih; transmetuan Ebu Davudi, Tirmidhiu dhe Ibni Maxhe nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 11 Hadithi është sahih, Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Enesi radijall-llahu anhu.
- 12 Transmetoi Ebu Davudi me sened sahih nga Ebu Malik El-Esh'ariu radijall-llah anhu.
- 13 Hadithi është hasen; transmetuan Ebu Davudi, Tirmidhiu dhe Nesaiu nga Aliu radijall-llahu anhu.
- 14 Hadithi është hasen; transmetuan Tirmidhiu nga Aliu dhe Ibnis Sinnij nga Enesi radijall-llahu anhu.
- 15 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Enesi radijall-llahu anhu.
- 16 Hadithi është hasen; transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Aisheja radijall-llahu anha.

- 17 Hadithi hasen; Tirmidhiu, Ibni Maxhe, Darimiu dhe Hakimi nga Ebu Seidi radijall-llahu anhu.
- 18 Ibni Sinnij me sened sahih nga Ebu Musa El-Esh'ariu radijall-llahu anhu.
- 19 Muslimi nga Umeri radijall-llahu anhu.
- 20 Hadithi sahih. Transmetoi Tirmidhiu nga Umeri radijall-llahu anhu.
- 21 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 22 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 23 Muslimi dhe Ebu Davudi nga Ebu Humejd radijall-llahu anhu.
- 24 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi
- 25 Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Seid El-Huderi radijall-llahu anhu.
- 26 Muslimi nga Sa'd bin Ebi Vekkasi radijall-llahu anhu.
- 27 Muslimi nga Abdull-llah bin Amr radijall-llahu anhu.
- 28 Buhariu nga Xhabir bin Abdull-llahu radijall-llahu anhu.

- 29 Transmetuan Ahmedi, Ibni Huzejme dhe Ibni Hibbani nga Abdull-llah bin Amri radijall-llahu anhu.
- 30 Hadithi është hasen. Transmetoi Ebu Davudi nga Abdull-llah bin Amri radijall-llahu anhu.
- 31 Hadithi është hasen, Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 32 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 33 Transmetoi Muslimi nga Hudhejfe bin El-Jeman radijall-llahu anhu.
- 34 Muslimi nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 35 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 36 Hadithi është hasen; Ebu Davudi dhe Nesaiu nga Auf bin Maliku radijall-llahu anhu.
- 37 Muslimi nga Hudhejfeja dhe Ebu Hurejre radijall-llahu anhuma.
- 38 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.

- 39 Transmetoi Buhariu nga Rufaah bin Rafiu radijall-llahu anhu.
- 40 Transmetoi Muslimi nga Ebu Seidi dhe Ibni Abbasi radijall-llahu anhum.
- 41 Hadithi është hasen, Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ibni Abbasi radijall-llahu anhuma.
- 42 Hadithi është hasen; Ebu Davudi dhe Nesaiu nga Hudhejfe radijall-llahu anhu.
- 43 Muslimi nga Ebu Hurejreja radijall-llahu anhu.
- 44 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Aisheja dhe Ebu Bekri radijall-llahu anhuma.
- 45 Transmetoi Muslimi nga Thevbani radijall-llahu anhu.
- 46 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Mugire ibni Shu'be radijall-llahu anhu.
- 47 Hadithi është sahih. Transmetuan Ebu Davudi dhe Nesaiu nga Muadh bin Xhebeli radijall-llahu anhu.
- 48 Transmetuan Nesaiu, Ibni Maxhe dhe Taberaniu me sened sahih nga Ebu Emame radijall-llahu anhu.

- 49 Hadithi është sahih. Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ukbe bin Amir radijall-llahu anhu.
- 50 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 51 Transmetuan Tirmidhiu dhe Ahmedi sipas hadithit të Abdur-rahman bin Ganmit kurse ky hadith ka edhe dëshmi-hadithe të tjera të cilat e përforcojnë.
- 52 Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi dhe Ibni Hibbani nga Muslim bin El-Harith radijall-llahu anhu.
- 53 Hadithi është hasen. Transmetuan Taberaniu dhe Ibni Umeri radijall-llahu anhuma.
- 54 Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi, Tirmidhiu dhe Nesaiu nga Abdullah bin Hubejbi radijall-llahu anhu.
- 55 Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 56 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 57 Hadithi është sahih. Transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.

- 58 Hadithi është sahih. Transmetuan Ahmedî, Darimiu dhe Ibni Sinnij nga Ubejje bin Ka'b radijall-llahu anhu.
- 59 Hadithi është hasen, Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Enesi radijall-llahu anhu.
- 60 Transmetoi Buhariu nga Sheddad bin Evsi radijall-llahu anhu.
- 61 Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi dhe Nesaiu nga Abdur-rahman bin Ebi Bekrete radijall-llahu anhu.
- 62 Hadithi është hasen sahih; transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 63 Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi dhe Ibni Maxhe nga Ibni Umeri radijall-llahu anhuma.
- 64 Hadithi është hasen. Transmetoi Tirmidhiu nga Uthman bin Affani radijall-llahu anhu.
- 65 Hadithi është hasen. Transmetuan Tirmidhiu dhe Hakimi nga Theubani radijall-llahu anhu.
- 66 Transmetoi Ibni Sinnij nga Ebud Derda me sened sahih

- 67 Hadithi është hasen. Transmetuan Ibni Maxhe dhe Ibni Sinnij nga Ummi Seleme radijall-llahu anhu.
- 68 Hadithi është hasen. Transmetuan Nesaiu dhe Hakimi nga Enesi radijall-llahu anhu.
- 69 Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 70 Transmetoi Muslimi nga Semurete bin Xhendeb radijall-llahu anhu.
- 71 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Musa El Esh'ariu.
- 72 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 73 Muslimi nga Ummi Habibeja radijall-llahu anha.
- 74 Hadithi hasen sahih; Tirmidhiu dhe Nesaiu nga Ummi Habibeja radijall-llahu anha.
- 75 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 76 Hadithi është sahih. Transmetuan Ebu Davudi dhe Nesaiu nga Ubejje bin Ka'b radijall-llahu anhu.

- 77 Hadithi sahih, Ebu Davudi dhe Nesaiu nga Ubejje bin Ka'bi radijall-llahu anhu.
- 78 Hadithi sahih, Darekutni nga Ubejje bin Ka'bi radijall-llahu anhu.
- 79 Hadithi është sahih. Transmetuan Ebu Davudi, Tirmidhiu dhe Nesaiu nga Alijj bin Ebi Talibi radijall-llahu anhu.
- 80 Hadithi është sahih; transmetoi Tirmidhiu sipas hadithit të Amr bin Abesete radijall-llahu anhu.
- 81 Transetuan Buhariu dhe Muslimi nga Zejd bin Thabiti radijall-llahu anhu.
- 82 Transmetoi Buhariu nga Xhabiri radijall-llahu anhu.
- 83 Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi, Tirmidhiu, Nesaiu dhe Ibni Maxhe nga Ebu Bekr Es-Siddiku radijall-llahu anhu.
- 84 Transmetoi Buhariu nga Sheddad bin Evsi radijall-llahu anhu.
- 85 Hadithi është hasen. Transmetuan Ahmedi, Buhariu në librin e tij *Et-Tāriḥ* dhe Taberaniu nga Ebu Derda radijall-llahu anhu.

- 86 Hadithi është hasen. Transmetuan Tirmidhiu dhe Ibni Hibbani nga Ibni Mes'udi radijall-llahu anhu.
- 87 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 88 Hadithi është hasen. Transmetuan Tirmidhiu dhe Ahmedi nga Aliu radijall-llahu anhu.
- 89 Hadithi është sahih. Transmetuan Ebu Davudi, Ahmedi dhe Ibni Hibbani nga Evs bin Evsi radijall-llahu anhu.
- 90 Transmetoi Ebu Davudi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 91 Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Umran bin Husejni radijall-llahu anhu.
- 92 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 93 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Seid El Huderiu radijall-llahu anhu.
- 94 Hadithi hasen, Ebu Davudi nga Ibni Umeri radijall-llahu anhu.
- 95 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.

- 96 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Umer bin Ebi Seleme radijall-llahu anhu.
- 97 Transmetoi Muslimi nga Hudhejfe radijall-llahu anhu
- 98 Hadithi është sahih. Transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 99 Transmetoi Ibni Maxhe me sened sahih nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 100 Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ebu Seid El Huderiu radijall-llahu anhu.
- 101 Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Muadh bin Enesi radijall-llahu anhu.
- 102 Hadithi sahih, Ebu Davudi, Ibni Maxhe dhe Ahmedi nga Enesi radijall-llahu anhu.
- 103 Transmetoi Muslimi nga Mikdadi radijall-llahu anhu.
- 104 Hadithi është me sened të fortë.
Transmetuan Ebu Davudi, Tirmidhiu dhe Ibni Maxhe nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.

- ¹⁰⁵ Hadithi hasen, Ebu Davudi dhe Ibni Maxhe nga Amir bin Shuajbi radijall-llahu anhu.
- ¹⁰⁶ Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ibni Abbasi radijall-llahu anhuma.
- ¹⁰⁷ Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ebu Rafi'ë radijall-llahu anhu.
- ¹⁰⁸ Transmetoi Buhariu nga Ibni Abbasi radijall-llahu anhuma.
- ¹⁰⁹ Hadithi është sahih. Transmetuan Ebu Davudi, Nesaiu dhe Tirmidhiu nga Ibni Umeri radijall-llahu anhuma.
- ¹¹⁰ Hadithi është hasen. Transmetuan Tirmidhiu dhe Hakimi nga Enesi radijall-llahu anhu.
- ¹¹¹ Hadithi është hasen. Transmetuan Ibni Sinnij dhe Nesaiu nga ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- ¹¹² Transmetoi Muslimi nga Ibni Umeri radijall-llahu anhu.
- ¹¹³ Transmetoi Buhariu nga Xhabiri radijall-llahu anhu

- 114 Transmetuan Ebu Davudi, Tirmidhiu dhe Ibni Maxhe nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 115 Hadithi është hasen. Transmetuan Nesaiu dhe Ibni Hibbani nga Suhejbi radijall-llahu anhu.
- 116 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ber-ra' bin 'Azib radijall-llahu anhu.
- 117 Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 118 Buhariu nga Hudhejfe radijall-llahu anhu.
- 119 Buhariu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 120 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Mes'ud El-Ensariu radijall-llahu anhu.
- 121 Buhariu dhe Muslimi nga Aliu radijall-llahu anhu.
- 122 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 123 Muslimi nga Enesi radijall-llahu anhu.
- 124 Buhariu dhe Muslimi nga Ber-ra' bin 'Azib radijall-llahu anhu.
- 125 Transmetoi Buhariu nga Ebi Seid el-Huderiu radijall-llahu anhu.

- 126 Muslimi nga Xhabiri radijall-llahu anhu.
- 127 Buhariu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 128 Hadithi hasen, Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Amr bin Shuajb radijall-llahu anhu.
- 129 Buhariu dhe Muslimi nga Ibni Abbasi radijall-llahu anhu.
- 130 Hadithi është hasen. E transmetuan Ahmedi dhe Ibni Hibbani nga Ibni Mes'udi radijall-llahu anhu.
- 131 Hadithi është sahih, transmetuan Ebu Davudi dhe Nesaiu nga Ebu Musa radijall-llahu anhu.
- 132 Hadithi është hasen. Ebu Davudi dhe Nesaiu nga Auf bin Malik radijall-llahu anhu.
- 133 Hadithi është sahih. E transmetuan Ibnis-Sinnij dhe Ibni Hibbani nga Enesi radijall-llahu anhu.
- 134 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Sulejman bin Suredin radijall-llahu anhu.
- 135 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 136 Hadithi është hasen; Tirmidhiu nga Aliu radijall-llahu anhu.

- 137 Muslimi nga Ummi Seleme radijall-llahu anhu.
- 138 Muslimi nga Uthman bin Ebil-Asi radijall-llahu anhu.
- 139 Buhariu dhe Muslimi nga Aisheja radijall-llahu anhu.
- 140 Hadithi është hasen, Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ibni Abbasi radijall-llahu anhuma.
- 141 Buhariu nga Ibni Abbasi radijall-llahu anhuma.
- 142 Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 143 Transmetoi Muslimi nga Ummi seleme radijall-llahu anha.
- 144 Buhariu dhe Muslimi nga Usame bin Zejdi radijall-llahu anhuma.
- 145 Muslimi nga Burejdi radijall-llahu anhu.
- 146 Muslimi nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 147 Transmetuan Tirmidhiu, Nesaiu dhe Ahmedi me sened të mirë nga Ibni Umeri radijall-llahu anhuma.

- 148 Hadithi është hasen, Tirmidhiu dhe Darimiu nga Talha bin Ubejdull-llah radijall-llahu anhu.
- 149 Hakimi dhe Tirmidhiu i cili tha: Hadithi është hasen sahih nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 150 Buhariu dhe Muslimi nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 151 Buhariu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 152 Hadithi është hasen. Transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 153 Buhariu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 154 Buhariu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 155 Muslimi nga Ebu Seid el-Huderijj radijall-llahu anhu.
- 156 Hadithi është hasen; Ibni Maxhe dhe Hakimi nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 157 Hadithi është hasen; Ibni Maxhe dhe Hakimi nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 158 Hadithi është sahih; Nesaiu dhe Hakimi nga Sehl bin Hunejfin radijall-llahu anhu.

- 159 Hadithi është sahih. Transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 160 Buhariu dhe Muslimi nga Sa'd bin Ebi Vekkasi radijall-llahu anhu.
- 161 Hadithi është hasen; Tirmidhiu dhe Ibni Maxhe nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 162 Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 163 Hadithi është hasen; Tirmidhiu dhe Hakimi nga Umer bin Hattabi radijall-llahu anhu.
- 164 Hadhithi është sahih. Transmetuan Tirmidhiu dhe Ibni Hibbani nga Usame bin Zejdi radijall-llahu anhuma.
- 165 Hadithi është sahih, Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Nu'man bin Beshir radijall-llahu anhuma.
- 166 Muslimi nga Ibni Mes'udi radijall-llahu anhu.
- 167 Transmetoi Tirmidhiu nga Ummi Seleme dhe tha: Hadithi është hasen.
- 168 Muslimi nga Abdull-llah bin Amr radijall-llahu anhuma.

- 169 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 170 Muslimi nga Ibni Umeri radijall-llahu anhuma.
- 171 Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Musa radijall-llahu anhu.
- 172 Buhariu dhe Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 173 Transmetoi Muslimi nga Ebu Emame radijall-llahu anhu.
- 174 Hadithi është sahih; transmetoi Tirmidhiu nga Ibni Mes'udi radijall-llahu anhu.
- 175 Transmetoi Buhariu nga Uthman bin Affani radijall-llahu anhu.
- 176 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Aisheja radijall-llahu anha.
- 177 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 178 Hadithi është hasen. E transmetuan Ebu Davudi dhe Tirmidhiu nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.
- 179 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre radijall-llahu anhu.

- 180 Transmetoi Muslimi nga Nevvas bin Sem'an
radijall-llahu anhu.
- 181 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu
Hurejre radijall-llahu anhu.
- 182 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga Ebu
Hurejre radijall-llahu anhu.
- 183 Hadithi është hasen; transmetoi Tirmidhiu
nga Ibni Umeri radijall-llahu anhum.
- 184 Hadithi është hasen; transmetuan Ahmedi
dhe Tirmidhiu
- 185 Transmetoi Muslimi nga Ebu Hurejre
radijall-llahu anhu.
- 186 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi nga
Hudhejfe radijall-llahu anhu.
- 187 Transmetoi Buhariu nga Ebu Hurejre
radijall-llahu anhu.
- 188 Transmetuan Buhariu dhe Muslimi.

▲
▲
▲ **LUTJET E JETËS**
▲ **NGA KUR'ANI DHE HADITHI**

▲ **Boton: Logos-A**
▲ **Biblioteka: Mendimi Islam**

▲ **Për botuesin: Adnan Ismaili**
▲ **Kryeredaktor: Husamedin Abazi**
▲ **Redaktor biblioteke: Nexhat Ibrahim**

▲ **Redaktor gjuhësor: Zekerija Ibrahim**
▲ **Redaktor artistik & Disenjator: Edi Agagjyshi**
▲ **Redaktor teknik & Faqosës: Sedat Ramadani**

▲ **Mbikëqyrës i shtypit: Imer Gogjufi**
▲ **Përgatitja kompjuterike: Focus Pro Shkup**
▲ **Shtypi: Focus Prishtinë**

▲ **Copyright©Logos-A, 2003**

▲
▲ **Shënimi i CIP katalogut të këtij libri ndodhet në**
▲ **Bibliotekën Kombëtare Universitare**
▲ **ISBN 9989-58-087-1**

▲
▲ **www.logos-a.com**